

ADOLAT

IJTIMOIIY-SIYOSIIY GAZETA

info@adolatgzt.uz

www.adolatgzt.uz

www.adolat.uz

№ 22 (1243)

2019-yil 31-may, juma

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСИ ҲУКУМАТИ РАИСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 30 май куни ҳукумат раҳбарлари даража-сидаги Қўшма комиссиянинг биринчи мажлисида иштирок этиш учун мамлакатимизга келган Россия Федерацияси Ҳукумати Раиси Дмитрий Медведев-ни қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни самимий қутлар экан, стратегик шериклик ва иттифоқчилик руҳидаги икки томонлама муносабатлар жадал ривожланаётгани ва изчил муштаҳамлалиб бораётганини катта мамнуният билан қайд этди.

Россия Ҳукумати Раиси, ўз навбатида, самимий қабул учун Ўзбекистон Президентига миннатдорлик билдириб, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путиннинг саломини ва эзгу тилақларини етказди.

Учрашувда олиқ даражадаги мунтазам ва самарали мулоқот, Россия Президентининг ўтган йил октябрь ойида мамлакатимизга давлат таширифи чоғида эришилган келишувларнинг биргаликда амалга оширилиши кўп қиррали Ўзбекистон — Россия алоқаларини кенгайтиришга,

амалий ҳамкорлиқни аниқ дастур ва лойиҳалар билан бойитишга хизмат қилгани таъкидланди.

Ўзаро алоқалар ва алма-шинувлар фаоллашгани алоҳида қайд этилди. Товар айирбошлаш ҳажми ортмоқда, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етказиб бериш бўйича «яшил йўлак» самарали ишламоқда, тўқимачилик маҳсулотларини етказишда соддалаштирилган божжона тартиби жорий этилган.

Иқтисодий ҳамкорлик бўйича икки томонлама дастур доирасида ҳудудлар ва ишбилармонлар даражасида умумий қиймати 13 миллиард доллардан зиёд йирик инвестиция лойиҳалари амалга оширилмоқда.

Бугун Ўзбекистонда Россиянинг «Газпром», «Лукойл», «Форус», «Татнефть», «Сил-вые машины», «КамАЗ», «Ев-

роцементгрупп», «Газпром-банк», «ВЭБ» ва бошқа кўплаб етакчи компания ва банклари фаол ишламоқда.

Маданий-гуманитар алоқалар муштаҳамланмоқда. Яқинда мамлакатимизда Россия маданият марказининг 25 йиллиги кенг нишонланди, россиялик ватандошларнинг минтақавий конференцияси ва Москва давлат халқаро муносабатлар институти битирувчиларининг бешинчи халқаро форуми муваффақиятли ўтказилди.

Учрашувда Ўзаро манфаатли ҳамкорлиқни янада кенгайтириш ҳамда турли иқтисодий тармоқлардаги устувор инвестиция лойиҳаларини жадаллаштиришнинг долзарб масалалари кўриб чиқилди.

«Росатом» давлат корпорацияси билан ҳамкорликда Ўзбекистонда атом электр станциясини қуриш бўйича стратегик лойиҳани ўз вақтида ва сифатли тайёрлаш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Савдо алоқалари ва ишлаб чиқариш кооперациясини янада фаол ривожлантириш учун мамлакатларимиз ҳудудларининг салоҳиятидан сама-

рали фойдаланиш муҳим экани таъкидланди. Ҳудудлар маъмурияти ва ишбилармон доиралар даражасида алма-шувларни фаоллаштиришга келишиб олинди.

Шунингдек, илмий-техник ва гуманитар ҳамкорлиқни муштаҳамлаш масалалари муҳокама қилинди.

Халқаро аҳамиятга молик масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Қўшма комиссиянинг биринчи мажлиси бўлажак олиқ даражадаги учрашувларга тайёргарлик кўришда муҳим босқич бўлиши ҳамда Ўзаро манфаатли ҳамкорлиқнинг янги йўналишларини белгилаб олишга хизмат қилиши қайд этилди.

Учрашув якунида томонларнинг Ўзбекистон билан Россия ўртасидаги узоқ муддатли стратегик шериклик ва иттифоқчилик муносабатларини ҳар томонлама ривожлантириш, кенг қўламли амалий ҳамкорлиқни муштаҳамлашга тайёр экани ва бу борадаги иштирокини қатъийлиги таъкидланди.

ЎЗА

1 ИЮНЬ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

Болажонларга тўхфа

Навоий вилояти Кармана туманидаги «Варқ» маҳалла фуқаролар йиғинида «Hangoon Yuchewon» номли давлат-хусусий шерикчилик шартлари асосида бунёд этилган мактабгача таълим муассасаси фойдаланишга топширилди.

Банк кредити ва тадбиркорнинг ўз маблағи эвазига барпо этилган икки қаватли бинода болажонлар учун барча қулайликлар яратилган.

— Муассасамиз 120 ўринга мўлжалланган, — дейди тадбиркор Қаҳҳор Халилов. — Шинам, ёруғ ва

куни муносабати билан яна 3 та мактабгача таълим муассасаси фойдаланишга топширилиши режалаштирилган.

Суратда: «Варқ» маҳалла фуқаролар йиғинида фойдаланишга топширилган «Hangoon Yuchewon» номли давлат-хусусий шерикчилик шартлари асосидаги мактабгача таълим муассасасида.

Сирож АСЛОНОВ (ЎЗА)
олган сурат

ДАВРА СУҲБАТИ

Таълим ва илм-фан соҳасида ФРАКЦИЯНИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИ БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Давлатимиз раҳбари 24 май куни пойтахтимизнинг Олмазор туманида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ва йирик лойиҳалар билан танишиш мақсадида таширини дастлаб

Талабалар шаҳарчасидан бошлади. Бу эса мамлакатимизда таълим соҳасини ривожлантиришга ва ёшларга берилаётган эътиборнинг яна бир яққол ифодаси бўлди.

2-BET

МАВЗУГА ҚАЙТИБ

«Youtube маънавиятимизни ютиб юбормаяпти(МИ)?!»

«Adolat» gazetasi 2019 йил 26 апрель. 17-сон.

Сўзимнинг аввалида айтиб қўя қолай, ижтимоий тармоқлар, айниқса, бугун ёшлар орасида жуда катта аудиторияга эга бўлган Youtube ҳақида мақола ёзишдан аввал уни ўргандим. Тенгдошларим ва устозларнинг бу тармоқ ҳақидаги фикрлари билан қизиқдим. Ана шу ўрганиш жараёнида бир нарсга амин бўлдимки, кўпчилик бундай «бошоғриқ» мавзуларда ёзишни истамайди ёки тармоқ фаолларининг «маломат» қилишидан чўчийди. Нима бўлганда ҳам амалиётчи-талаба,

қолаверса, бўлажак журналист сифатида таҳририят менинг олдимга қўйган илк топшириқни бажардим. Ва юқоридаги сарлавҳа остида мақолам эълон қилинди. Шундан сўнг газетанда чоп этилган мақолани Facebook аудиторияси билан баҳам кўрдим.

7-BET

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ ДИҚКАТИГА

«Гулшан» боғининг қулфи қачон очилади?

Апрель ойининг бошида таҳририятга мактуб келди. Мактубда Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги Алишер Навоий, Шукур Бурхонов, Нодирбегим номларидаги, «Баҳор», «Шўртепа», «Катта қорасув» каби маҳаллалар аҳолиси ўзлари яшаётган ҳудуддаги «Гулшан» маданият ва истироҳат боғи икки йилдан бери фаолият юритмаётгани ҳақида ёзишганди. Мактубда, жумладан, бундай дейилади:

«Куннинг иссиқ кунлари ёнимизда соя-салқин жой бўла туриб, фарзандларимиз, невараларимиз билан шаҳарнинг турли томонларидаги истироҳат боғларига боришимизга тўғри келмоқда. Наҳотки, бу боғнинг фаолиятини йўлга қўйиш шунчалик қийин

бўлса?! Бу ҳақда вазирлик, шаҳар ҳокимияти, оммавий ахборот воситалари, Олий Мажлис қўйи ва юқори палаталари, Ўзбекистон Экологик партияси ва бошқа турли ташкилотлар раҳбарларига 20 мартдан ортиқ ёзма мурожаат этдик. Аммо мурожаатлари-

миз бесамар кетди. Баъзилари жавоб беришди, баъзилари эса жавоб беришни ҳам лозим топишмади. Амалий ишларни кута-кута баҳор ўтиб, ёз келди. «Гулшан» боғи эса ҳамон қулфлоглиқ турибди».

8-BET

«АДОЛАТ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«Автобус қатнови йўлга қўйилса, беморларга қулай бўлар эди»

«Тошшаҳартрансхизмат» АЖ Сизнинг 2019 йил 3 апрелдаги журналист О.Жумаевнинг «Автобус қатнови йўлга қўйилса, беморларга қулай бўлар эди» номли мақоласи юзасидан юборган 33-сонли хатингизга жавобан қуйидагиларни маълум қилади.

Мақолада кўтарилган «Ноги-ронларни соғломлаштириш ва протезлаш миллий маркази» (кейинги ўринларда «Марказ») — ни Жанубий вокзал ва «Чилонзор буюм бозори» билан боғловчи автобус йўналишларини ташкил этиш, 38-, 58-сонли автобус йўналишлари ҳаракатини Марказ орқали ташкил этиш бўйича таклифлар «Тошшаҳартрансхизмат» АЖ ва тармоқ ав-

токорхоналари мутасадди ходимлари томонидан атрофлича ўрганиб чиқилди. Ушбу объектлар бир-биридан узоқликда (ҳар хил туманларда) жойлашган бўлишига қарамадан, бугунги кунда Тошкент шаҳрининг жамоат йўловчи транспорти тармоғида уларни боғловчи автобус йўналишлари мавжуд, жумладан:

9-BET

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИРАМАЗОН ҲАЙИТИНИ
НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Бутун мусулмон аҳли учун муқаддас айём — муборак Рамазон Ҳайитининг халқимиз ҳаётидаги бекиёс ўрни, жамиятимизда ўзаро ҳурмат, меҳр-оқибат, саховат ва шукроналик каби олижаноб қадриятларни қарор топтиришдаги улкан аҳамиятини инобатга олиб ҳамда миллий-диний аъналаримизни асраб-авайлаш ва улуғлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон мусулмонлари идорасининг 2019 йилда Рамазон Ҳайитининг биринчи кўни 5 июнь — чоршанба кўнига тўғри келиши ҳақида қабул қилган қарорини инобатга олиб, мамлакатимизда 2019 йил 5 июнь Рамазон Ҳайити байрами сифатида кенг нишонлансин.

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 12 ноябрдаги “2019 йилда расмий саналарни нишонлаш даврида қўшимча ишланмайдиган кўнларни белгилаш ва дам олиш кўнларини қўчириш тўғрисида”ги ПФ-5574-сонли Фармонида мувофиқ 1 июнь — шанба кўни 6 июнь — пайшанба кўнига қўчирилгани маълумот учун қабул қилинсин.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Ўзбекистон фахрийларининг ижтимоий фаолиятини қўллаб-қувватлаш “Нуроний” жамғармаси, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Республика кенгаши ва бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда Рамазон Ҳайитининг жойларда тартибли ҳамда халқимизнинг миллий ва диний аъналарига муносиб тарзда, юқори даражада ўтиши учун тегишли чора-тадбирларни амалга оширсин.

4. Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги ва бошқа оммавий ахборот воситаларига Рамазон Ҳайитини нишонлаш билан боғлиқ тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

5. Мазкур қарорнинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазир А.Н.Арипов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси

Президенти Ш.МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри,
2019 йил 30 майЎзбекистон Республикаси
Ташқи ишлар вазирлиги
баёоти

2019 йилнинг 30 май кўни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев топириғига биноан 156 нафар Ўзбекистон фуқароси, асосан, аёллар ва болалар махсус авиарейсда Тошкент шаҳрига олиб келинди. Улар алдов йўллари билан Яқин Шарқдаги қуролли можаролар ҳудудига бориб қолган эдилар.

Ушбу гуманитар амалиёт инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги асосий халқаро ҳужжатларга тўлиқ риоя этган ҳолда, шунингдек, халқаро гуманитар ҳуқуқнинг меъёр ва тамойилларидан келиб чиқиб амалга оширилди.

Хорижий жангари-террористлар билан алоқадор ҳамда терроризм қурбонлари бўлиши мумкин бўлган аёллар ва болаларга ёрдам кўрсатиш муҳимлиги БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 2396-резолюцияси билан тасдиқланган.

Оғир ҳаётининг давридан бошидан ўтказиб, Ватанга қайтган ҳамюртларимизга Ўзбекистон ҳукумати реабилитация ва жамиятга қайта мослашишлари учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатади. Уларнинг тиббий ёрдам ва психосоциал кўмакдан фойдаланишлари, таълим ва бошқа ижтимоий дастурларда иштирок этишлари таъмин-

ланади. Қутқарилган ватандошларимизнинг тинч ҳаётга қайтишлари учун, хусусан, уларни тегишли бошлана ва иш ўрни билан таъминлаш борасида зарур шароитлар яратилади.

Барча мусулмонлар учун муқаддас бўлган Рамазон ойида фуқароларимизни қутқариш бўйича муваффақиятли амалга оширилган гуманитар миссия Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги, махсус хизматлари ва бошқа идораларининг мувофиқлаштирилган ҳаракатлари самарасидир.

Қатор хорижий давлатлар ва халқаро ташкилотлар, жумладан, Халқаро Қизил ҳоч қўмитаси ва ЮНИСЕФ томонидан муҳим кўмак кўрсатилди. Ўзбекистон томони мазкур тадбирда иштирок этган барча ҳамкорларига фуқароларимизни Ватанга эсон-омон қайтаришда кўрсатган ёрдами учун миннатдорчилик изҳор этади.

Турли сабабларга кўра бегона юртларда оғир ҳаётининг вазиятга тушиб қолган ватандошларимизга уларнинг барчаси Ўзбекистон Республикаси ҳимоясида эканликлари, давлат уларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш учун барча чораларни қўллашнинг маълум қилишни муҳим деб ҳисоблаймиз.

ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоларининг ўз сайлов округларида электорат билан навбатдаги очиқ мулоқотлари бошланди. Фракция аъзолари ижтимоий объектларда ишчи-хизматчилар билан суҳбатлашиб, маҳаллаларда аҳолининг дарду ташвишларини тингламоқда. Айтиш жоизки, депутатлар ҳудуднинг ўзидан ечим топса бўладиган, йиллар давомида фуқароларни қийнаб келатган муаммоларни ҳал этиш чораларини кўрмоқда.

“Олдимиздан

“оққан” газ ...

III чоракда етиб
келадими?”

Тошкент вилояти. Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Людмила Кошелапова Тошкент туманининг “Қизғалдоқ” ҚФЙ ҳудудига жойлашган туман тиббиёт бирлашмаси акушерлик бўлими фаолияти билан танишди.

Ўрганишлар жараёнида қатор ижобий ишлар амалга оширилганлиги маълум бўлди. Жумладан, клиник-биохимик лаборатория хоналарининг ҳолати, у ерда беморлар учун яратилган шарт-шароитлар ва зарур дори-дармонлар таъминоти яхшилانган.

Бироқ ўрганишлар давомида бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасасининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш борасида замонавий тиббий жиҳозлар етарли эмаслиги, УЗИ, скрининг ҳамда жарроҳлик аппаратлари эскирганлиги аниқланди.

Людмила Кошелапова қайд этилган муаммолар бўйича мутасадди ташкилотларга депутатлик сўрови чиқаришини таъкидлади.

Шунингдек, депутат “Ободлик” МФЙнинг “Хидоят” кўчасидаги хонадонларда яшовчи Саодат Иванова, Луиза Аҳмедова билдирган муаммони яқиндан ўрганди. Мулоқот чоғида мазкур фуқаролар 2007 йилдан 2017 йилгача маҳалладаги қаровсиз қолган 4 сотих ташландик ерни ободонлаштириб, бир неча йил давомида кичик мевазор боғ барпо этишганини айтиб ўтишди. Лекин ҳозирда шу маҳаллада ис-

тикомат қилувчи фуқаро Жўра Ҳамидов мазкур боғнинг 2 сотих қисмида болалар боғчаси қуриш ниятида шагал, кум, гишт ва тўсинлар келтириб тахлаб қўйган, боғнинг ярми бузилиши уларни таш-

вишга солмоқда. Шу масала юзасидан туман ҳокимлиги ходимларига бир неча бор шикоят қилишса-да, бундан натижа чиқмаганини билдиришди.

Мазкур муаммонинг ечимини аниқлашда депутат туман ҳокимлиги мутасадди вакиллари билан жалб этган ҳолда маҳалла фуқаролари билан юзма-юз мулоқот ташкил этди. Мулоқот сўнггида мутасаддилар тез кўнлар ичида муаммо ўз ечимини топиши ҳақида ваъда беришди.

Хоразм. Хонқа туманидаги “Новхос” қишлоғида Ўзбекистон “Адолат” СДП фракцияси аъзоси Мақсуд Қурбонбоев “Зинахос” маҳалласи аҳли билан учрашди. Мутасадди ташкилотлар вакиллари, партия депутатлари ва фаоллар қатнашган мазкур учрашувда маҳалла фаолларининг Мақсуд Қурбонбоев номига ёзган аризаси ўрганилди. Аризашда “Зинахос” маҳалласидаги 468 та хонадон, оилавий поликлиника, Ахборот технологиялари коллежи, 16-, 34-умумтаълим мактабларини табиий газ билан таъминлаб турган, магистрал газ қувуридан маҳалла аҳолисининг маблағи ҳисобига, ҳашар йўли билан тортиб

келинган 5500 (беш минг беш юз) метр узунликдаги қувар магистрал газ қувуридан ажратиб қўйилгани, бу борада бир неча марта тегишли ташкилотлар раҳбарларига ёзма ва оғзаки мурожаат этилган бўлса-да, натижа бермаётганлиги қайд этилган.

“Ўзтрансгаз” акциядорлик жамияти Хоразм вилояти ҳудудий газ таъминоти филиали томонидан тузилган ишчи гуруҳ аъзолари аҳолининг газ таъминотидан узиб қўйилгани боис қиш пайтида турли мосламалар билан хонадонларни иситиш фуқароларнинг саломатлигига ҳам таъсир қилди, — дейди маҳалла фаоли Қўзибой Сапаев. — Маҳалламиздан бор-йўғи беш километр нарида ўтган табиий газ қувурининг қадрига етиб, маҳалла аҳли ҳашар қилиб, шу қулайлиқни яратган эди. Қувурни қувурдан узиб қўйиш осон, лекин улашга бир неча ойлар керак бўлар экан чоғи...

Мулоқот давомида маҳалладаги ариқ-зовурларнинг айрим қисмлари қўмилиб қолгани боис оқар сув таъминотида пайдо бўлган муаммо ҳам бартараф этиладиган бўлди.

Ф.САТТОВА, З.АБДУЛЛАЕВА,

Тошкент, Хоразм вилоятлари кенгаши матбуот котиблари

Таълим ва илм-фан соҳасида
ФРАКЦИЯНИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИ
БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Давоми.
Бошланғичи 1-бетда

Жорий йилнинг 28 май кўни Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги “Адолат” СДП фракцияси томонидан “Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олматор туманига ташрифи ва унда қўтарилган масалалар бўйича “Адолат” СДП фракциясининг асосий вазифалари” мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Депутатлар томонидан эътироф этилганидек, Талабалар шаҳарчасига бундан ярим йил олдин келган киши ҳозир бу маскани таний олмайди. Машиналар билан гавжум кўчалар, тартибсиз жойлашган савдо ва овқатланиш шохобчалари ва бошқа ортиқча қурилмалар ўрнида бугун кенг ва раво йўлқалар яратилган, турфа гуллар, ниҳоллар яшнаб, ён-атрофда таълим олишга ундовчи сокинликни ҳис этасиз. Айниқса, шаҳарчага кираверишда барпо этилган Беруний майдони шаҳарчанинг мамлакатимиз илм-фани марказига айланиши лозимлигини билдирувчи ўзига хос рамзий ифодага айланган. Шаҳарчага ташриф буюрган хорижликлар учун бу майдон мамлакатимиз илм-фани тарихининг салобатини намоён этиб туради.

Бугунги кунда Талабалар шаҳарчаси ҳақиқий илм масканига айланиб улгурган. Бу ерда жойлашган Мирзо Улугбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ва Исом Каримов номидаги Тошкент давлат техника университетида қарийб 25 минг нафар яқин талаба-ёшлар таҳсил олиб, илмий фаолият билан шуғулланмоқда.

Президентимиз иштирокида Ўзбекистон Миллий университети кутубхонасида илм аҳли билан бўлиб ўтган учрашув мамлакатимизда илмий-тадқиқот ишларини ривожлантириш, кадрлар тайёрлаш ва уларни моддий, ижтимоий қўллаб-қувватлаш масалаларида истиқболдаги вазифаларни белгилаб олишга қаратилгани ушбу соҳадаги яна бир муҳим қадамдир.

Фракция депутатлари томонидан таъкидланганидек, ушбу йиғилишда “Адолат” СДПнинг асосий мақсад ва вазифаларидан бири бўлган илм-фан соҳасига алоҳида эътибор қаратилди.

— Таълимга, илм-фани ривожлантиришга ажратилган сармоя — энг истиқболли сармоя эканлиги инсоният тарихида ва бугунги кунда ҳам ўз исботини топганлиги бежиз эмас, — деди фракция аъзоси Қодир Жўраев. — Мулоқот

давоғларнинг ижтимоий шароитларини яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Илм-фан вакиллари, муҳандис-техник ходимлар Ўзбекистон “Адолат” СДП электоратининг муҳим қисmini ташкил этишини назарда тутса, бундай амалий тақлифлар юртимизда социал-демократларнинг ижтимоий таянчини янада мустаҳкамлашда муҳим омил бўлишини яққол аниқлаймиз.

Фракция аъзолари томони-

чоғида Юртбошимизнинг келаси йилдан илмий муассасаларни тўғридан-тўғри давлат бюджетидан молиялаштиришга ўтказиш тақлифини олимлар нафақат қўллаб-қувватлади, балки бу фикрлар илм аҳлини беҳад қувонтирди, десак муболага бўлмайди.

Мамлакатимизда илм фидойиларининг заҳматли меҳнатини қадрлаш, ёшларнинг илмий, инновацион қобилиятларини рўёбга чиқариш, уларни мунтазам равишда рағбатлантириб бориш, таълим даргоҳлари, илмий муассасаларда ҳар томонлама шарт-шароитлар яратиш диққат марказида бўлмоқда.

Жорий йил 1 сентябрдан барча давлат ташкилотларида илмий-педагогик фаолият билан шуғулланаётган, таълим ва илм-фан соҳасида меҳнат қилаётган фан номзодларининг маошига 30 фоиз, фан докторлари учун эса 60 фоиз устама ҳақи белгилаш ҳақида Президентимиз билдирган тақлиф ушбу амалий чораларнинг мантиқий давоми бўлди. Шу билан бирга, олим ва пе-

дан мамлакатимизни инновацион ривожлантириш, 2030 йилга қадар Глобал инновация индексида илгир 50 мамлакат қаторидан жой эгаллаш бўйича кенг қўлмали ишлар амалга ошириладигани таъкидланди. Бунинг учун, энг аввало, илм-фан соҳасининг меъёрий-ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш мақсадида “Фан тўғрисида”ги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилгани, ўтган қисқа давр мобайнида илмий-тадқиқот ишларини тижоратлаштириш ва самарадорлигини оширишга қаратилган қарорлар қабул қилинган натижада инновацион ишланмаларни амалиётга татбиқ этишга қулай замин яратилгани айтиб ўтилди.

Айниқса, юртимизда йилдан-йилга ёшларни олий ўқув юр்தларига қамраб олиш кўрсаткичи ошиб бораётгани, албатта, партияимизнинг Сайловолди дастурида белгиланган олий таълим муассасаларида қабул қиловатларини ошириш вазифасига ҳамохангдир.

Шунингдек, олий таълим муассасалари талабалари

ўртасида ўтказиладиган фан олимпиадалари тизимини талкомиллаштириш, ёлибларни муносиб тақдирлаш ва рағбатлантириш, хусусан, мамлакат миқёсидаги совриндорларни тегишли мутахассисликлар бўйича магистратурага, халқаро олимпиада голибларини эса кейинчалик докторантурага синовсиз қабул қилиш чораларини кўриш белгиланди. Бу вазифалар ижросини таъминлаш депутатлар зиммасига ҳам масъулиятни

малакавий амалиётини самарали ташкил этишда биз бевосита “Масъул” вазирликлар билан ҳамкорлик қилишимиз, соҳани ривожлантиришда назорат-таҳлил тадбирларини кучайтириш орқали амалий кўмак кўрсатишимиз зарур.

Давра суҳбати давомида мазкур йўналишларда депутатлар томонидан фракциянинг истиқболдаги устувор вазифалари белгилаб олинди. Хусусан, олий таълим муассасаларидаги Жамоатчилик кенгашлари фаолиятини жонлантириш ва уларнинг самарали ишлашига кўмаклашиш, таълим муассасаларида босқичма-босқич эҳтиёжга қараб ривожланиб бораётган мутахассислик йўналишларини кўпайтириш, таълим соҳасида дастурий маҳсулотларнинг миллий стандартларини ишлаб чиқиш, электрон ўқув-таълим дастурлари ва мультимедиа маҳсулотлари микдори ва сифатини ошириш бўйича тақлифлар тайёрлашга келишиб олинди.

Шунингдек, Қонунчилик палатасида биринчи ўқишда қабул қилинган илм-фан соҳасини жадал ривожлантириш ва дунёнинг энг илғор давлатлари қаторига қўшилишимиз учун соҳанинг ҳуқуқий асосларини янада мустаҳкамлашга қаратилган “Фан тўғрисида”ги қонун лойиҳасини ҳам шавқатинида етказиб тайёрлаш ва қабул қилинишини тезлаштириш асосий вазифалардан бири сифатида белгилаб олинди.

Партия депутатлари ушбу вазифаларни бажаришда “Адолат” СДП бош вазифаларидан бири ҳисобланган мамлакатимиз таълим тизимини фуқароларнинг қомил шахслар бўлиб шаклланишига йўналтирилган, инсон омиллини намоён этадиган, меҳнат бозори талабларига жавоб берадиган мутахассисларни етиштириб берадиган энг яхши аъналарини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантиришга эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлашди.

Бахром

БУРҲОНИДДИНОВ,

Ўзбекистон “Адолат” СДП

Матбуот хизмати раҳбари

ДЕПУТАТ ҲУКУМАТ ЭЪТИБОРИНИ

11-синф битирувчилари тақдири нима бўлиши ҳақидаги масалага қаратди

ДОЛЗАРБ МАВЗУ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси фаолиятида мутлақо янги институт амалиётга татбиқ этилди. Яъни 2019 йил 18 май куни парламент қўйи палатасида илк бор Вазирлар Маҳкамасининг 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Фаол инвестициялар ва ижтимоий ривожланиш йили”да амалга оширишга оид Давлат дастурининг 2019 йил биринчи чорагида бажарилишининг бориши тўғрисидаги ҳисоботи эшитилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлиси Мурожаатномасида белгиланган вазифа — парламентнинг муҳим қарорлар қабул қилиш ва қонунлар ижросини назорат этиш фаолиятини қўлайлаштириш баробарида Бош вазир ва Ҳукумат аъзолари Давлат дастурининг бажарилиши юзасидан Олий Мажлис палаталари олдида ҳар чорада ҳисобот бериб бориши билан боғлиқ амалиётнинг биринчиси қай даражада ўқиб келинган? Депутатлар нимага эътибор қаратди қайси жиҳатларга эътироз билдирди? Парламент вакиллари Ҳукумат олдида қандай вазифаларни қўйди? Қайд этиш жоизки, тақдим этилган Ҳукумат ҳисоботи қиз-

гин муҳокама қилинди. Тортишув ва савол-жавобларга бой кечган муҳокама қўғида депутатлар томонидан Давлат дастурида кўзда тутилган, бироқ ижросини таъминлашда йўл қўйилган сусткашлик ва муаммолар юзасидан бир қатор масалалар кўтарилди. Масалан, **Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Жамшид Пирматов** бугунги куннинг энг долзарб масалаларидан бири — 11-синф битирувчиларининг кейинги тақдири ҳақида берган савол қўпчилигининг эътиборини тортди. — Мамлакатимизда таълим тизимини модернизация қилиш, уни қайта қуриш, фан, техника, технология, иқтисодиётнинг замонавий ютуқлари асосида таълим-тарбия жараёнини тако-

миллаштириш, кадрлар тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш масалаларига давлат сиёсатининг устувор йўналиши сифатида қаралмоқда, — деди депутат Ж.Пирматов. — Бу соҳа Президентимиз томонидан ҳам алоҳида назоратга олинган барчамизга маълум. Давлат дастури ижроси таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, ҳисобот даврида ижтимоий соҳаларга Давлат бюджети харажатларининг 54 фоизи ажратилган ва ушбу йўналишда амалга оширилган харажатлар ўтган йилга нисбатан 1,7 баробарга ошган. Бугунги кунда умумтаълим мактабларининг ишлаб чиқариш мажмуаларида ўргатиладиган касб-хунарлар сони 51 тани ташкил қилиб, келгусида уларни 90 тага етказиш белгиланган. Давлат дастурининг 211-бандида мақсадли кадрлар тайёрлаш тизимини кенгайтириш бўйича бир қатор вазирликлар масъулликда жорий йилнинг март ойигача норматив-ҳуқуқий ҳужжат ишлаб чиқиш белгиланган эди. Яъни 11-синфни битирган ўқувчиларнинг касб-хунари, бўлиши, унун ҳаммага бир хил — уч йиллик касбий таълим ташкил этиш эмас, балки касб ва хунарни туридан келиб чиқиб, коллежларда ўқиш муддатини турлича этиб белги-

лаш масаласи юзасидан норматив-ҳуқуқий ҳужжат ишлаб чиқиш вазифаси қўйилган. Аммо бу ҳужжатдан ҳозиргача дарак йўқ. Ушбу масалада Президентимиз жорий йил февраль ойида Сирдарё вилоятига ташрифи давомида ҳам тўхталиб, иқтисодиётнинг ўрта бўғин кадрларга бўлган эҳтиёжи асосида кадрлар тайёрлашнинг янги тизимини яратиш бўйича 1 апрелга қадар муҳим топшириқлар берган эди. Тўғри, мамлакатимизда барча ёшларнинг олий маълумотга эга бўлиши қийин. Мана, саноқли кунлардан сўнг республикамизда ўқувчилар узок давом этган танаффусдан сўнг илк бор 11-синфни битиришади. Афсуски, коллежларда ҳали ҳам 6 ойлик ёки 1 йиллик ёхуд 2 йиллик таълим дастурлари жорий этилгани йўқ. Бундан ташқари, қайси касб-хунар таълим муассасалари ёпилиши ёки қисқартирилиши масаласи ҳам ҳал этилмаган. Бугунги кунда битирувчи ёшларимизнинг ўртача 15 фоизи олий таълим билан қамраб олинмаётганини ҳисобга оладиган бўлсак, мактаб битирувчиларининг эндиги тақдири нима бўлади? 11-синфни битириб, ўқишга киришмаганлар нима қилади?

Бош вазир ўринбосари А.Абдуҳақимов ушбу саволга жавоб қайтарар экан, бу долзарб масала экани, Президентимиз Шавкат Мирзиёев битирувчиларнинг олий таълимга қамровини 20 фоизга кўтариш бўйича алоҳида топшириқ берганини маълум қилди. — Мақсадимиз ушбу қамров доирасини яқин йилларда 30 фоизгача оширишдир, — деди **Бош вазир ўринбосари А.Абдуҳақимов**. — Албатта, қолган ёшларимиз тақдирига ҳам бефарқлик билан қарамади, ҳеч кимнинг ҳақи йўқ. Чунки 11-синфни тамомлаб, ўқишга киришмаган ёшларимизнинг қўлида шаҳодатнома бўлади, холос. Биз уларга касб-хунар ўргатишимиз, меҳнат бозорига тайёрлашимиз лозим. Шу маънода касб-хунар коллежлари тизими чуқур ўрганиб чиқилди. Жойларга чиқилган ҳолда, ҳар бир коллеж фаолияти, имкониятлари, олдинги йиллардаги давлати, таълим сифати ва йўналишлари, мутахассисликлар таҳлил қилинди. Шу асосда Президентнинг тегишли қарори лойиҳаси тайёрланди. Билдирилган тақдирлар давлатимиз раҳбарига ҳавола қилинди ва маълум қилинди. Беvosита саволга қайтсак, ҳозирда профессионал таълим тизими йўналишида, аввалам-

бор, 386 та коллеж сақлаб қолинди. Шулардан 336 та коллеж бошланғич профессионал таълим даражасида кўп тармоқли профессионал мактаб мақомида бўлади. Улар асосан қишлоқ жойларда бўлиб, ҳақиқатда ҳам эҳтиёж мавжуд мутахассисликлар, дейлик, агрономлик, механизаторлик каби ургатилади. Ушбу мутахассисликларни эгаллаган ёшлар меҳнат бозорига ўз ўрнини, албатта, топади. Коллежлардан 413 таси эса ўрта профессионал таълим даражасидаги идора ва кластерларга берилади. Президентимиз топшириғига кўра, бу коллежлар йирик корхоналарга бириктирилиб, кластер сифатида у ерда bevosита ишлаб чиқариш билан боғланган ҳолда ёшларга таълим берилади. Яна бир янгилик шуки, тизимда янги тузилма ташкил этилиши кўзда тутилмоқда: 32 та коллеж ўрта махсус профессионал таълимнинг олий мактабларига айлантирилади. Умуман олганда, мақсуд қарор билан халқроқ стандартларга тўлиқ жавоб берадиган ўрта махсус профессионал таълим тизими яратилди. Бундан ташқари, 58 та коллеж Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги ихтиёрига берилиб, касб-хунарга ўқитиш марказларига айлантирилади. Ёшларнинг олий таълимга қамровини кенгайтириш мақсадини рўйга чиқариш учун 104 та коллеж олий таълим муассасалари эҳтиёжи йўлида улар ихтиёрига берилади. Умуман, Президентимиз топшириғига кўра, олти ойдан икки йилгача тегишли курслар ташкил этилган. Бош вазир ўринбосари жавобидан аниқлашдики, 11-синф битирувчилари олий ўқув юртларига киришмаган тақдирда ҳам ана шундай таълим муассасалари — касб-хунар коллежлари, курсларда ўқиб, хунарни бўлиб, меҳнат бозорига ўз ўрнини топиш имконига эгадир.

“ВИР саволга жавоб”
— Кредит олоқчиман, лекин гаровга қўядиган мулким ҳам, кафил бўладиган одам ҳам йўқ. Кредитни қандай олсам бўлади?
З.Бердиева, Сурхондарё вилояти
— Мақсуд масала “Аҳоли бандлигини таъминлаш учун тижорат банклари томонидан микрокредитлар ажратиш тартиби тўғрисида”ги низом билан тартибга солинади. Низомга мувофиқ, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни ташкил этиш, шахсий томорқа участкаларида маҳсулот етиштириш ва чорвачилик билан шуғулланиш учун банклар томонидан туман (шаҳар)даги сектор раҳбари, туман (шаҳар) ҳокимининг ўринбосари — хотин-қизлар қўмитаси ҳамда маҳалла фуқаролар йиғини раислари томонидан бериладиган тавсиянома асосида аҳолига 3 ойдан 6 ойгача бўлган имтиёзли давр билан энг кам иш ҳақининг 100 баравари миқдоригача йиллик 7 фоиз ставкада 3 йил муддатга микрокредитлар ажратилади. Бунда банклар ички кредит сиёсати мувофиқ, қарз олувчиларга таъминот турларидан бирини (гаров, кафил, суғурта полиси) талаб қилмасдан бланкли (ишончли) кредит бериш ҳуқуқига эга. Мақсуд микрокредитлар пул ўтказиш йўли билан ажратилиши. Шу билан бирга мақсаддан келиб чиққан ҳолда микрокредит суммасининг 30 фоизи миқдоридagi қисми нақд пул қўринишида берилиши мумкин.
Саволга Мирзо Улуғбек туман адлия бўлими масъул ходими Абдор БЕРДИЕВ жавоб берди.

“Икки ойда 58 фуқаро ишга жойлашди”,

“БИР ОЙДА БИР ИШ ҲАҚИДА” ЛОЙИХАСИ АМАЛДА

Шу йилнинг февраль ойидан бошлаб Ўзбекистон “Адолат” СДПнинг Самарқанд вилоят кенгаши ҳамда партиянинг шаҳар ва туманлардаги ташкилотларига мурожаат қилувчи фуқаролар сони янада кўпайди. Улар электорат вакиллари, хайрихоҳлар, яъни партиянинг ўз ижтимоий манфаатларини ҳимоя қилишига, қўллаб-қувватлашига ишониб ташриф буюрган кишилар. Янада аниқроқ қилиб айтганда, “Адолат” СДПнинг матбуотда эълон қилинган, катта-кичик йиғилишларда қайта-қайта такрорланган ижтимоий лойиҳасидан хабар топиб, тезроқ ўз мақсадида еришишни истаган ишсиз фуқаролар. Бу ерда улар партия кенгашлари раислари, депутатлар, ҳудуддаги бандликка кўмаклашиш марказлари ва бошқа манфаатдор ташкилотлар вакиллари билан мулоқотдан сўнг меҳнат корхонасига маъмурият буйруғи асосида ишга қабул қилинади.

— Партия лойиҳаси доирасида жорий йилнинг апрель-май ойлари давомида Самарқанд вилоятининг шаҳар ва қишлоқларида яшаётган 58 нафар фуқаро ўз ҳақиқатини асосан ишга жойлаштирилди, — дейди “Адолат” СДП вилоят кенгаши раиси Муҳиба Бобобекова. — Демак, шунча оила рўзгор юритиш учун ўз даромад манбаига эга бўлди.

Очилини айтганда, биз фуқароларни иш билан таъминлаш масаласида қатор манфаатдор ташкилотлар билан илгари ҳам ҳамкорлик қилиб келаётган эдик. Лекин партия Сийсий Кенгашининг 2019 йил 7 февралдаги XI пленуми қарори билан “Бир ойда бир иш ўрни” лойиҳаси эълон қилинган зиммамиздаги масъулиятни ошириб, партиянинг ижтимоий ислохотлар жараёнида дадил иштирок этишига туртки берди. Сийсий фаолият самардорлигини аниқлашнинг ўзига хос барометрини яратиб, барча шаҳар ва туманлар кенгашларида, депутатлик гуруҳларида, ҳатто БПТларда шахсий ҳисобдорликни, ижро назоратини юза-

ётган БПТ раиси Гулмира партия фаоли сифатидаги ислохотчилик родини теран англаб етгани боис лойиҳа доирасида каттагина амалий ишга қўл урди. У маҳаллада барча шароитларга эга бўлган, рақобатбардор тижув цехи очиб, 16 нафар хотин-қиз мутахассисларини ишга қабул қилди. Қарабсизки, уйда тиккан кийимларни бозорда-бозор қатнаб сотиш билан овора бўлиб юрган маҳаллада аёллар кифлатли иш ўрни ва даромадга эга бўлишди. Ойгул Калонова, Муборак Мусурмонова, Лобархон Солиева, Анора Сайибназарова сингари чеварлар янги меҳнат корхонасидан унумли ўтаётган кунларидан мамнун. Илгари Самарқанд шаҳридаги “8-март” фабрикасида қатнаб ишлаган тижувчи дизайнер Шахло Бобоева тайёр мутахассис сифатида “Хончарвоқ”даги, яъни ўз маҳалласидаги тижув цехини танлагани бошқаларга касб сирларини ўргатишда қўл келмоқда.

— “Адолат” партиясининг ёрдамидан беҳад миннатдорман, — дейди Тайлоқ туманининг “Беклар” маҳалласида яшовчи 34 ёшли, 3 фарзанднинг онаси Наврўза Аҳмедова. — Яширишнинг иложи йўқ, рўзгор тебратиш илмининг шу чоққача катта йўл ёқасидаги мардикор бозорига ҳар хил мавсумий ишларни бажариш учун чиқиб турар эдим. Энди эса иш жойим, маошим аниқ. Рўзгор ишлари учун ҳам вақт топаётман. Энг муҳими, фарзандларим кўз ўнгимда униб-ўсишяпти. Сабаби, мени ишга қабул қилган “Бекуш” хусусий мебелсозлик корхонаси маҳалламизда жойлашган. Туманининг “Нурли йўл” маҳалласида истиқомат қилувчи Муҳиба Насриддинова ҳам касб-хунар коллежини тамомлаганига қарамай, саккиз йилдан буён ишга киришмай юрган эди. Туман партия кенгаши раиси Нилуфар Акрамова ва халқ депутатлари туман Кенгаши депутати Муртазо Мавлоновнинг мутасадди ташкилотлар вакиллари иштирокида маҳаллада ўтказган мулоқотидан сўнг коллежнинг собиқ битирувчиси саккиз йиллик муаммосига ечим топди. Муҳиба шу ҳудуддаги 9-МТМга тарбиячи ёрдамчиси бўлиб ишга қабул қилинди. Бундай мисолларни яна давом эттириш мумкин. Савобли ишларнинг ҳар бирида юртдошларимизнинг дарди-ташвиши билан яшаётган партиядошларимизнинг bevosита иштироки, жонқурлиги, ташаббускорлиги борлиги бизни қувонтиради. — Лойиҳани амалга ошириш жараёнида асосий эътиборни маҳаллага қаратаётган, — дейди вилоят партия

кенгаши раиси ўринбосари Азизбек Бўрибоев. — Чунки маҳалланинг ижтимоий муаммосидан хабардорлик ва уни ҳал этишга уриниш бизни электорат янада яқинлаштирмоқда. Маҳалладан бир фуқаронинг ишга жойлаштирилиши, оилавий аҳоли яхшилланиши партиянинг амалий ишларига бўлган ишончли мустаҳкамлайди. Электорат қанотидаги хайрихоҳларни кўпайтиради. Агар вилоятда 1094 та маҳалла борлигини инобатга оладиган бўлсак, масалага айтиш шунчаки партиявий манфаатдорлик билан ёндашув бўлажак сайловлар натижаси учун қанчалик муҳим роль ўйнашини тушуниб етиш қийин эмас. Вилоят партия кенгаши матбуот котиби Лола Сайидованинг таъкидлашича, лойиҳа ижросини таъминлашга бошланғич партия ташкилотлари кенжалб этилган амалий фаолият самардорлигини ошириб, БПТлар базасида янги имкониятларни пайдо қилмоқда. Биринчидан, БПТ раиси ўзини муаммони ҳал этишга масъул, ваколатдор киши сифатида хис этиб, маҳалла турмуши даражасини, ишсизлар сонини, оилалар учун яратилган шарт-шароитларни чуқур мониторинг қилмоқда. Аниқланган муаммолар бўйича партия кенгаши ва депутатларга мурожаат билан чиқмоқда. Иккинчидан, депутат иштирокидаги сайёр қабуллар бошланғич партия ташкилоти қабулхонасида ўтказилмоқдаки, бу муаммони биргаликда ҳал этиш, шу билан бирга, ижронини ўз жойида электорат вакиллари иштирокида назорат қилиш имконини бермоқда. Туман партия кенгаши ва депутатлар фаолиятида бундай шаффофлик, очиклик ва ўзаро яқинлик ижтимоий соҳадаги яна кўплаб лойиҳаларнинг калити бўлиб хизмат қилмоқда, десам сира янгилишмайман. Пастдарғом туманидаги йўловчи та-

шишга ихтисослашган “Мираж транс” МЧЖ корхонаси раҳбари Феруз Тураев шу корхона қошида 40 нафар сафдошимизни бирлаштирган БПТга етакчилик қилмоқда. Аҳолига хизмат кўрсатишда инсоф-диёнатни маҳкам ушлаб барака топаётган мақсуд жамоадаги партиядошларимизни Самарқандда кўпчилик таниб қолган. Сабаби, “Адолат” СДП раиси туширилган корхона тасхилари йўловчиларнинг узогини яқин қилиб, хизматга ҳозиржавоблигу тўлов масаласида одилона иш тутишмоқда. МЧЖ раҳбари Феруз Тураев партия лойиҳасидан хабар топган, яна тўрт нафар коллеж битирувчиларини ўз устидан олиб ишга қабул қилгани нур устига нур бўлди. Унинг фикрича, партия кенгашлари сиёсий фаолиятини амалга ошириш жараёнида БПТларни ижтимоий муаммолар гирдобидида яқинлаб қўймай, уларга кўпроқ ишончли қилиб, қўллаб-қувватлашлари, фаол ҳамкорлик қилишларини партиянинг қўйи бўғинларида ҳаракатчанликни, масъулият ва ташаббускорликни пайдо қилади. Дарҳақ ўз илдизидан қўли олиб ўсганидек, БПТнинг мавқеи партиянинг ҳудуддаги нуфузини белгилайди. Самарқандда партия лойиҳаси доирасидаги ҳар бир вазифага чуқур масъулият билан қаралмоқда. Сайёр мулоқотлар, амалий ишлар натижасида партияни бўлажак сайловларда қўллаб-қувватловчи хайрихоҳлар сони ортаётганлиги кузатишмоқда. Давлат ва нодавлат ташкилотлар билан ҳамкорликда кўплаб ижтимоий муаммоларга ечим топилмоқда. Бу эса ўз электоратини қўллаб-қувватлаш, фуқароларнинг манфаатларини рўйга чиқариш орқали ислохотларга қамарбаст бўлишнинг ишончли йўли саналади.

Зоҳир ТўРАҚУЛОВ,
“Адолат” муҳбири

Туманда МТМларнинг олтмиш фоизи таъмирталаб,

МУАММО ҚАЧОН ҲАЛ ЭТИЛАДИ?!

ДЕПУТАТЛИК ГУРУҲЛАРИДА

Жойларда қонун устуворлигининг таъминланиши халқнинг ишончли вакиллари бўлган депутатларнинг муносиб фаолият олиб бориши билан белгиланади. Шу билан бирга, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш борасидаги вазифалар ижроси, мавжуд муаммоларни ҳал этишга депутатларнинг фаол таъсир кўрсатиши муҳим аҳамият касб этади. Фуқароларни ўйлантираётган масалаларга ўз вақтида ва қонуний ечим топиш орқали депутатлар сайловчилар ишончини оқлашга эришади. Халқ депутатлари Шароф Рашидов тумани Кенгашидаги Ўзбекистон "Адолат" СДП депутатлик гуруҳи аъзолари электорат манфаатларини рўйбга чиқариш, аҳолининг тақлифларини ўрганишга эътибор қаратишмоқда.

Жорий йилда депутатлик гуруҳи аъзолари партиянинг "Таълим сифати партия нигоҳида", "Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур", "Мактаб-гача таълим — кадрлар тайёрлашнинг бирламчи бўғини" лойиҳалари доирасида бир қатор муассасаларда олиб борган ўрганишлар натижалари халқ депутатлари туман Кенгашининг доимий комиссияларида муҳокама этилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди.

Худудда уюлмаган ёшлар бандлигини таъминлаш юзасидан амалга оширилаётган ишлар, мавжуд муаммоларни партия депутатлари ўрганиб, шу асосда халқ депутатлари туман Кенгашининг сессиясига масала қўйилди ва қабул қилинган қарор амалиётга йўналтирилди.

Депутатлик гуруҳи аъзолари тумандаги 58 та умумтаълим мактабида мавжуд шарт-шароитлар, илм масканларда умумий таълим хизматининг аҳоли, мажбурий дори-дармонлар билан таъминланганлиги ҳолати бўйича ўрганишлар олиб боришди. Аниқланган муаммолар халқ депутатлари туман Кенгашининг "Ёшлар сиёсати, соғлом авлодни тарбиялаш масалалари бўйича" доимий комиссиясида туман халқ таълими бўлими мудири иштирокида муҳокама этилиб ва унинг эши-туви тингланди.

Шунингдек, депутатлик гуруҳи томонидан тумандаги

МТМларда ўтказилган ўрганишларда мавжуд 27 та МТМнинг 60 фоизи таъмирталаб аҳволда эканлиги, боғчалардаги аксарият жиҳозлар, ўйинчоқлар ва техник жиҳозлар маънан эскирганлиги, уларда олиё таълимотли тарбиячилар, логопедлар ва психолог кадрлар етишмаслиги маълум бўлди. Бу муаммоларни ҳал этиш юзасидан ҳам депутатлик доимий комиссияда туман мактабгача таълим бўлими мудирининг эшити-тинганди ва муҳокама этилди. Доимий комиссия қароридан мазкур масалани сессия муҳокамасига тақдим этиш алоҳида қайд этилди.

Партия депутатлари сайловчилар билан яқин алоқада ишлаб, жойлардаги масалаларни ўрганиш-ҳолда уларга қонуний ечим топишга ҳаракат қилмоқда. Бу жараёнда депутатлик сўрови киритиш ваколатидан унумли фойдаланилмоқда.

Депутатлик гуруҳининг фаол аъзоларидан бири Дилмурод Каримкулов тумандаги "Олма-чи" МФЙда истиқомат қилувчи фуқароларнинг ички йўллар таъмирталаб аҳволга келиб қолганлиги бўйича қилган муражаатларини жойига бориб ўрганди. Худуддаги Ў.Уролов кўчасининг 200 метр, Э.Норбеков кўчасининг 1500 метр, Д.Қосимов кўчасининг эса 800 метр қисмини таъмирлаш зарурлиги маълум бўлди. "Ўзавтйўл" ДАК Жиззах вилоят бош-кармаси раисига, туман ҳоки-

мининг биринчи ўринбосари ва ободонлаштириш бош-кармаси бошлиғига мазкур ички йўлларни асфальтлаш масаласида, очиги, бир неча марта депутатлик сўрови юборилди. Ниҳоят, саъй-ҳаракатлар натижа бериб, "Олма-чи" МФЙ ҳудудидаги Ў.Уролов кўчасининг 200 метр қисмига шағал ётқизибли, йўлнинг ҳолати бирмунча яхшиланди. Э.Норбеков ва Д.Қосимов кўчаларининг айрим қисмлари асфальтланди, баъзи қисмларига шағал ётқизибли, кўчаларга фэйз кирди.

Мазкур маҳаллада жойлашган 20-умумтаълим мактабига қаровчи йўлак Н.Зияев кўчасига туташ эканлиги, ўқувчилар транспорт сарқатнов бўлган автомобиль йулини кесиб ўтиши, айти шу кичик чоррахада пиёдалар ўтиш жойи ва светофор йўқлиги ота-оналарда хавотир уйғотаётган эди. Д.Каримкулов асосий йўл ва иккинчи даражали йўл туташган мазкур чоррахага пиёдалар ўтиш жойи белгилаш, светофор ўрнатиш юзасидан вилоят ички ишлар бошқармаси йўл ҳаракати хавфсизлиги бўлими бош-лиғига депутатлик сўрови киритди. Айти пайтда мазкур чоррахада пиёдалар ўтиш жойи белгиланиб, махсус чиқиқлар тортилди ҳамда зарур йўл белгиси ўрнатилди.

"Сўлоқли" маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи фуқаролар М.Турсунбоева,

М.Султонова, О.Ҳақбердиева, Т.Мусурмонова МФЙ томонидан уларнинг фарзандларига тайинланган 2 ёшгача бўлган нафақа пули кейинги ойларда асосий равишда тўхтаб қолганлигидан шикоят қилишди. Депутатлик гуруҳи аъзолари маҳалла раиси иштирокида ушбу фуқароларнинг оилавий аҳоли билан танишдилар. Оиласи кам таъминланган эканлиги инобатга олиниб, М.Турсунбоева ва М.Султонованинг талаби қаноатлантирилди ва уларга тегишли нафақа пули берилди.

Депутатлик гуруҳи аъзоларининг жойларда аҳоли билан очик мулоқотлари чоғида "Тошкентлик" МФЙ ҳудудида яшовчи фуқаро Ж.Норбўтаев уй-жой кадастр ҳужжатини расмийлаштириш учун маблағ зарурлиги, бундай харажат оилавий шароитига тўғри келмаётганлиги ҳақида баён қилди. Холида Со-диқова туман ер ресурслари ва давлат кадастри бўлимига дер-путатлик сўрови чиқарган, ушбу хонадоннинг кадастр ҳужжатлари имтиёзли равишда тўлиқ расмийлаштирилди. "Раваллик" маҳалласида истиқомат қилувчи фуқаролар Б.Босимов, Ў.Шойимова соғлиги ёмонлаш-ганлиги сабабли, даволаниш-

да ёрдам кўрсатилишини сўрашган эди. Иккала оила ҳам кам таъминланган эканлиги аниқланган, уларга амалий кўмак бериш мақсадида туман тиббиёт бирлашмасига депу-татлик сўрови чиқарилди. Улар зарурий дори-дармонлар билан таъминланиб, шифохонада да-воланишларига имконият яра-тилди.

Х.Содиқовага "Тоқчилик" МФЙда яшовчи фуқаролар худудда сув қувури ёрилганли-ги сабабли ярим йилдан буён ичимлик суви етиб келмаётга-нини билдиришди. Туман "Сув-оқава" корхонасига депутатлик сўрови юборилиб, натижада мазкур корхона ходимлари то-монидан муаммо атрофича ўрганиб чиқилди. Шундан сўнг қувурлар янгиланди ва хона-донлар ҳаёт манбаи — тоза ичимлик суви билан таъмин-ланди.

Албатта, бундай натижалар сайловчиларнинг манфаатлари-ни ҳимоя қилишнинг бир ифо-даси саналади. Аммо депутат-лар ваколатларини назарда тутсак, амалий ташаббуслар етарли даражада эмаслиги маълум бўлмоқда. Депутатла-римиз бу йилги сайловлар йи-лида партия тузилмалари би-лан биргаликда фаолроқ иш-лашга янада кўпроқ эътибор қаратишлари лозим.

Достон ЗОКИРОВ,
Жиззах вилоят кенгаши
матбуот котиби

ДЕПУТАТ АРАЛАШГАЧ

Сирдарё туманининг "Бешбўлоқ" МФЙ ҳудудида жойлашган қабристон бир неча йиллардан буён зах тортиб қилинган анчагина ноқулайликларни юзга келтираётган эди. Гап шундаки, 1916 йилдан бери мавжуд бўлган қабристон ёнидан "М10" канали оқиб ўтади. Мазкур каналнинг шу ҳудуддаги қисми анча чуқурлашгани ва сув тўпланиб туриши боис ундан қабристон ҳудуди зах тортиб кетаётган эди.

Захнинг йўли тўсилди

Халқ депутатлари вилоят Кенгашидаги Ўзбекистон "Адолат" СДП депутатлик гуруҳи раҳбари Салоҳиддин Элмуродов мазкур муаммога ечим топиш мақсадида 2016, 2017 йилларда вилоят ҳокимлиги депутатлик сўровлари юборганди. Уларга берилган жавоб хатлари-да тегишли вазифалар режага киритилганлиги қайд этилган бўлса-да, бу вазифалар ижроси қуйи ташки-лотлар томонидан ортага суриб келинаётганлиги. Жумла-дан, "Шўразак" ирригация тизими бошқармаси бош-лиғи К.Мамадалиев "Ирригация тизимини яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорда белгиланган вазифалар доирасида 2018 йилда "М10" каналида бетонлаш ишлари олиб борилади, деб маълумот тақдим этган бўлса-да, ваъда қозғанда қилиб кетди. Айтиқса, баҳорги ёғингарчилик мавсумларида муаммо янада чигаллашарди.

С.Элмуродов 2019 йил январь ойида муаммо юзаси-дан Сирдарё туман ҳокими А.Мухаммадиевга депутат-лик сўрови юборди. Ниҳоят, вилоят ҳокимлиги кўмаги ҳамда Сирдарё туман ҳокимлигининг саъй-ҳаракати билан масалага ижобий ечим топилди. Қабристон атрофи ва "М10" каналининг 2 километрик қисмини ободонлаштиришга киришилди. Ҳозирда зарур юмуш-лар бажарилиб, канал ичини бетонлаш ишлари қизгин давом этмоқда.

Баъзан депутатлик сўровида келтирилган масалани охиригача ҳал этиш учун кўпроқ вақт сарф бўлади. Бир эмас, бир неча мутасадди ташкилотларга депутатлик сўрови киритишга тўғри келади. Ҳозирда зарур юмуш-лар бажарилиб, канал ичини бетонлаш ишлари қизгин давом этмоқда.

Бундай хайрли ишлардан, айтиқса, "Бешбўлоқ" маҳалласи аҳли беҳад мамнун бўлишмоқда.

Меҳринисо БОБОНАЗАРОВА,
Сирдарё вилоят кенгаши матбуот котиби

ПАРТИЯ ЛОЙИҲАСИ АМАЛДА

Партиямиз фаоллари Бўстонлик тумани-даги "Қорамозор" МФЙда ўтказилган очик мулоқот натижасида айти пайтда аҳолини ўйлантириб турган ва кечиктириб бўлмайдиган муаммони ҳал этишди.

Кичкинтойларга сафдошларимиз тўхфаси

1 ИЮНЬ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ХИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

42-мактабгача таълим муассасаси Наманган шаҳридаги катта боғчалардан бири, бу масканда айти пайтда 245 ўғил-қиз тарбияланмоқда. Йигирма нафар педагог ходим кичкинтойларга таълим-тарбия беришда янги педагогик технологиялардан унумли фойдаланиб, яхши натижаларга эришмоқда.

МТМ мудири Гулнора Темированинг айтишича, тажрибали педагог Хулкар Саидхонова ёш мутахассисларга ибрат кўрсатиб, устозлик қилмоқда. Шаҳло Жамолова, Зулфия Раҳматуллаева, Сайёра Дехримова каби тарбиячилар меҳнатидан ҳам ота-оналар мамнун. Психолог Мухаббат Мирзапарова, логопед Дилором Қодинова ва каби мутахассисларнинг фаолияти кўпчиликка манзур. Педагогик жамоа аъзолари "Илк қадам" давлат ўқув дастури асо-сида иш олиб бормоқда-лар.

Маълумки, Ўзбекистон "Адолат" СДПнинг "Мактабгача таълим — кадрлар тайёрлашнинг муҳим бўғини" лойиҳаси доира-сида ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда боғча-ларда бир қатор хайрли ишлар қилинди. 1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни байрами ара-фасида мазкур боғчада ўтказилган тадбир ана шу эзгу саъй-ҳаракатларнинг ифодасига айланди. Ви-лоят партия кенгаши та-шаббуси билан Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишланган ушбу байрам тадбирида бола-

жаонлар билан биргалик-да боғча педагогик жамоа-си, ота-оналар, партия фа-оллари иштирок этишди. Дастлаб янги ўқув йи-лида биринчи синфга қадам қўядиган кичкин-тойлар иштирокида "Хайр боғча, салом мактаб" да-стури намойиш этилди. Унда болажонлар аллақа-чон ҳарфларни таниганли-ги, ўқишни ўрганганлиги-

ни намойён этиб, барчани хурсанд қилишди. Улар ўқиган шеърлар, ижро эт-ган қўшиқлар ҳам тадбир қатнашчиларига манзур бўлди.

Ўзбекистон "Адолат" СДП вилоят кенгаши то-монидан боғча тарбияла-нувчиларига ҳомийлар кўмагида тайёрланган шашка майдончаси тўхфа этилганлиги болажонлар-

ни беҳад қувонтирди. Бо-лажонлар байрамона кай-фиятда янги майдончада дона суришди. Ўйин да-вомида доно ўғил-қизлар-нинг шашка ўйинига қизи-қишлари, бу ўйинни яхши ўзлаштирганликлари яққол кўзга ташланди. Шашка майдончасида ҳар бир муваффақиятли юришни болажонлар ол-қишлаб туришди.

Фарҳодбек АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон "Адолат" СДП
фаоли

Томорқаларга сув келди

Ўзбекистон "Адолат" СДП Бўстонлик тумани кенгаши фаолларидан иборат ички гуруҳи партиянинг "Адолат — қонун устуворлигида" лойиҳаси доирасида маҳалла аҳли билан учрашди. Мулоқот чоғида "Янгийўл" кўчасида исти-қомат қилувчи кам таъминланган фуқаро Райхон Аманба-ева тўрт нафар вояга етмаган фарзанди борлиги, боқув-чиси йўқлигини айтиб, уйини таъмирлашда кўмак бериш-ни сўради. Р.Аманбаевага амалий ёрдам кўрсатилиб, уйи-нинг шифт қисми таъмирланди.

Шунингдек, мулоқотлар чоғида маҳалла аҳолиси томор-қалардаги экинларни суғоришда муаммо борлигини баён этишди. Томорқа чиндан ҳам даромад манбаи бўлиши, аввало, сув таъминоти билан боғлиқ саналади. Фуқаро-лар шу мақсадда ариқ қазилмоқда экскаватор зарурлигини айтишди. Партия фаоллари мутасадди ташкилотлар би-лан боғланиб, бу масалада қўтилган натижага эриши-лар. Аҳоли томорқаларига сув келтириш учун 200 метр масофада ариқ қазилди ва томорқаларга оби ҳаёт етқа-зилди.

Фотима САТТОРОВА,
Тошкент вилояти кенгаши матбуот котиби

БУГУННИНГ ГАПИ

Бугун бирор жойда қайсидир мавзуда баҳс бошланса, кимдир, албатта, “Ҳа энди, дунё ўзгариб кетди, биродар, дунёга қўшилиб одамлар ҳам ўзгарди, аввалги андозалар қолмади. Мана ўзингизни олайлик — кечаги одам эмассиз энди”, дейди. Тўғри, ҳамма нарса ўзгарди. Жумладан, адабиёт, санъат, маънавий қадриятлар ҳам. Лекин бу ўзгаришлар одамларнинг онг-тафаккури, турмуш тарзи, ўй-хаёлларини қайси томонга бурмоқда, деган саволни кўп ҳам эшитавермаймиз. Даниил Гранин адабиётнинг ҳақиқийлиги унинг ҳамма замонларда ҳам ўзининг қизиқарлилигини сақлаб қолишида кўринади, деган эди. Бугун миллий адабиёт шундай мартабага эгами? Яратилаётган бадий асарлар “Ўткан кунлар” каби эллик-олтмиш йилдан кейин ҳам қизиқиш билан ўқиладими?

Адабиёт ва жамиятнинг томирлари бир

Адабиётшунос олим Борис Цетров “Жиддий адабиёт қайққа кетди?” сарлавҳали мақоласида шу саволга жавоб бераётгандай: “Ўзини “мамлакат ичкарасидаги мамлакат” оқомиди кўраётган фаол нашриётлар ҳаммаёқни саргузашт, олди-қочди китоблар билан тўлдириб, мўмай даромадни ёнга уриб бўлгач, “Саргузашт товуклар саргузашт тушумлар туғишади, улардан эса саргузашт жўжалар етишиб чиқади, гап бизда эмас”, дея ўзларини оқламоқчи, бизларни эса овулмоқчи бўлади”. Бу гап “Менда нима гуноҳ, масаллик чатоқ-ку”, деяётган ошпазни эслатади.

Ўйлаб қўрилса, бу гапда жон бордай. Негаки, адабиётнинг қон томирлари жамиятнинг қон томирлари билан чирмашиб кетган. Жамият ва адабиёт оломон пойгада ёнма-ён чоплаётган тулпорларга ўхшаб кетади: гоҳ бирлари, гоҳ иккинчилари олдинга ўтиб, бир-бирларини руҳлантириб, мусобақага завқ бағишлашади. Аслида шундай бўлиши керак. Лекин бу икки тулпорнинг бири орқада қолиб кетса, пойганинг пойгалиги қолмайди. Отни орқича қамчиладан, “хайё-хуйт” дея қичқиршдан фойда йўқ. Бундай деяётганимизнинг боиси — кейинги йилларда ўтказилаётган йирик халқаро китоб кўргазмалари, китоб ва китобхонлик мавзусидаги баҳс-мунозаралар кўнгилга иштибоҳ солади: пойга сусайиб бормоқда. Жамият ўзича, адабиёт ўз ҳолига яшайётган, аниқроғи кун кўраётган жойлар оз эмас ва бу ҳол ҳеч кимни ташвишга солаётгани йўқ. Аксинча, “Интернет бор-ку, китоб, газета-журналларсиз ҳам яшаш мумкин”, деган мантисиз иддаолар қулоққа чалинаётир. Бу фикрга таълим-тарбия ишига бевосита дахлдор мансабдорлар ҳам қўшилаётгани гоё ажабланарли.

Тўри, дунё ўзгарди. Янги “замонавий” қадриятлар пайдо бўлди ва улар ёшлар характерига жиддий таъсир ўтказмоқда. Россия Федерациясида ўтказилган ижтимоий сўровларда қатнашган ёшларнинг 72 фоизи “Бирор мақсадга эришиш учун ахлоқ-одоб қоидалари ва адолат принципларини бузишингиз мумкинми?” деган саволга “Бемалол”, деб жавоб беришган. “Ўстозларнинг маслаҳатларига эҳтиёжингиз борми?”, деган саволга сўралганларнинг 84 фоизи “Қандай яшашни бизга ўргатишмаса бўлди, нима қилиш кераклигини ўзимиз яхши билармиз”, дейишган. Тарбия соҳаси қузатувчилари бугун ёшлар ха-

рактерига тарбиялиликл ва ахлоқсизлик, меҳр ва қарх, камтарлик ва очкўзлик, фаросат ва дидсизлик, ҳалол ва ҳаром деган тушунчаларнинг мавқеи деярли йиртиб, увадасини осилтириб қийиш урф бўлганида ҳам кўриш мумкин. Авваллари бир жойига билинар-билинимас доғ тегиб қолган кўйлақ ёки шимни кийиб кўчага чиқиб айб ҳисобланган бўлса, эндиликда баданининг тўртдан уч қисмини очиб юриш замонавийлик белгиси ҳисобланаётир.

Публицист Валентин Осипов “Литературная Россия” газетасида эълон қилинган (2018, № 46) “Ташхис: ҳалокатли беҳаёлик. Уни қандай даволаш мумкин?” сарлавҳали мақоласида бугун рус жамиятида чуқур илдиэ отаётган ноҳуш ҳолатлар — телевидениенинг “Дом-2”, “Комеди клуб” дастурларида, “Пуст говорят” кўрсатувидеа эфир юзини кўраётган, театр сахналарида оқинчасига намойиш этилаётган ошқора фаҳш ҳолатларига матбуот, ижодий ташкилотлар, жамоатчилик деярли муносабат билдирмаётганидан афсусланади. “Эрмитаж” операсида аёл актриса русча уят сўзни залга юзланиб, бундан билан айтиганида, томошабинлар эҳтирос билан унга жўр бўлишаётганини мисол тариқасида келтиради.

Таҳлилчи В.Кривошеевнинг фикрича, Россияда давлат идеологияси билан бевосита боғлиқ ижтимоий фанларга эътибор сусайган. Олимпия комплексидида машур китоб ярмаркаси фаолияти деярли тўхтаган. Жамиятда “китоб бизнеси” деган ибора кўпроқ ишлатилмоқда. Уддабуронлар бу бозорни қизитгандан қизитишмоқда. Усти ялтироқ, муқоваларига гайриахлоқий суратлар ишланган китобларда немалар ёзилаётгани, ўқувчи онига таъсир ҳақида ҳеч ким ўйлаётгани йўқ. Авваллари қайси ва қандай китобга эҳтиёж борлигини аниқлайдиган, илмий, бадий китоблар энг олис кутубхоналарга ҳам вақтида етиб боришини назорат қиладиган библиоколлекторлар энди йўқ. Жанрлар аралаш-қуралаш бўлиб кетган. Фожиали томони шундаки, уларда Ерда ҳаётнинг сўниши, омон қолганларнинг Ойга ёки Марсга етиб олиши, у ердаги жангту жадаллар, ўзга сайёраликларнинг Ердаги гаройиб тажрибалари шунчаки бадий тўқима тарзида эмас, илмий ҳулоса-

лар асосида баён этилмоқда. Мана, уларнинг баъзилари: Кўёш ҳар сонияда 4 миллион тонна вазнини йўқотмоқда, демак, бор-йўғи 4 миллиард йилдан сўнг у бир даражада эканини таъкидлаб, жамиятлар бу ҳолатга деярли кўникиб бўлганлари ҳақида бонг уришмоқда. Бунинг оддий мисолини биргина бежирим тикилган шимни тўрт-беш жойидан йиртиб, увадасини осилтириб қийиш урф бўлганида ҳам кўриш мумкин. Авваллари бир жойига билинар-билинимас доғ тегиб қолган кўйлақ ёки шимни кийиб кўчага чиқиб айб ҳисобланган бўлса, эндиликда баданининг тўртдан уч қисмини очиб юриш замонавийлик белгиси ҳисобланаётир.

Бундай башоратлар замирида гоёт ёвуз мақсад яширинганини сезиш қийин эмас. Уларни ўқиган ўқувчида ва нафақат унда, бошқаларда ҳам “Токи тирикликнинг туби кўриниб қолаётган экан, ортқча қийиб-пишиш, юғриб-елишининг ҳолати йўқ”, деган фикр туғилади. Бу эса “Бефарқлик” деб аталмиш тузалмас иллатнинг бошланишидир.

Нашриётлар инсон ақли бовар қилмайдиган янги қурол турларни, улар востасида планеталараро бўлажак урушларнинг сценарийлари, биологик қуролларнинг келажаги, янги “ажал” вируслари ҳақидаги кўлбемаларни, таъбир жоиз бўлса, кўзларига суртиб чоп этмоқдалар. Балки бунда уларни тўла айб-лаш мумкин бўлмас. Негаки, бумоатчилик деярли муносабат билдирмаётганидан афсусланади. “Эрмитаж” операсида аёл актриса русча уят сўзни залга юзланиб, бундан билан айтиганида, томошабинлар эҳтирос билан унга жўр бўлишаётганини мисол тариқасида келтиради. Таҳлилчи В.Кривошеевнинг фикрича, Россияда давлат идеологияси билан бевосита боғлиқ ижтимоий фанларга эътибор сусайган. Олимпия комплексидида машур китоб ярмаркаси фаолияти деярли тўхтаган. Жамиятда “китоб бизнеси” деган ибора кўпроқ ишлатилмоқда. Уддабуронлар бу бозорни қизитгандан қизитишмоқда. Усти ялтироқ, муқоваларига гайриахлоқий суратлар ишланган китобларда немалар ёзилаётгани, ўқувчи онига таъсир ҳақида ҳеч ким ўйлаётгани йўқ. Авваллари қайси ва қандай китобга эҳтиёж борлигини аниқлайдиган, илмий, бадий китоблар энг олис кутубхоналарга ҳам вақтида етиб боришини назорат қиладиган библиоколлекторлар энди йўқ. Жанрлар аралаш-қуралаш бўлиб кетган. Фожиали томони шундаки, уларда Ерда ҳаётнинг сўниши, омон қолганларнинг Ойга ёки Марсга етиб олиши, у ердаги жангту жадаллар, ўзга сайёраликларнинг Ердаги гаройиб тажрибалари шунчаки бадий тўқима тарзида эмас, илмий ҳулоса-

Бундай маълумотлар Бразилия қамқоҳоналарида битта китоб ўқиган маҳбуснинг қамқомудати 4 кунга қамайтирилиши ёки Ўзбекистон кўпгина вилоятларида раҳбарлар, тарбиячи-

лар ҳамиша китоб ўқишлари зарурлиги тўғрисидаги хабарларни босиб, янчиб кетади. Бразилиялик кўриқчилар нега энди маҳбусхонада ўзини яхши тутган, ички интизом қоидаларини бузмаган, белгиланган миқдордан кўп маҳсулот ишлаб чиқарганларни эмас, айнан китоб ўқиганларни рағбатлантирар экан, деган савол кимдадир туғилиши мумкинми? Мумкин. Аммо...

Беларусь пойтахти Минск шаҳрида Халқаро китоб кўргазмаси доирасида ўтказилган “Ёзувчи ва давр” симпозиумида дунёнинг ўттиздан ортиқ давлатларидан келган шор, ёзувчи, таржимон ва адабиётшунос олимлар, жумладан, ўзбек адаблари дунёнинг бугунги ижтимоий-сиёсий, маданий-ахлоқий муаммолари, бадий адабиёт, таржимашунослик олдида турган вазифалар хусусида фикр юритдилар.

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг сўзлари билан айтганда, инсон ўзининг бугунги ҳаётидан, туриш-турмушидан, орзу-ниятлари рўёбга чиқаётганидан бугун рози бўлиб яшаш зарур. Таассуфки, бунга эришаётган, бундай даражага яқинлашаётган давлатлар билан бирга, орзу орзулигича, ният ният-лигича қолаётган, шунчаки тирикчилик, кун кўриш, қозон қайнатиш машаққатли тус олаётган жойлар ҳам бор ва улар оз эмас. “Совуқ уруш” ҳолатидан халос бўлган дунё бугун яна қурол пой-гаси томон бурилмоқда.

Симпозиумда Иккинчи жаҳон урушининг Беларусь тупроғидаги кечган қонли жанглири, оғир йўқотишлар, қатлиомлар, ҳамон битмаётган азобли жароҳатлар, хотиралардагина яшаб қолган тақдирлар тўғрисида, бундай шароитда бадий адабиёт олди-ларнинг чипкача чиққани ҳақида кўп ёзилмоқда. “Ёшлар китобсиз ҳам чўққини эгаллашади”, “Европа китобхонликлари воз кечди”, “Китобсиз ҳаёт истиқболлари”, “Китобхонлик қадрият эмас”, “Бадий ўйдирмалар замони ўтди”, “Тадбиркор ёзувчиларга кенг йўл” каби бири иккинчиси-дан ташвишли мақолалар кўнгилни гашлаши билан бирга, иккинчили ҳолатини ҳам юзага келтиради. Олимларнинг ҳисоб-китобларига кўра, Ер юзидagi жамики бойликларнинг ярмидан кўпроғи 64 кишига тегишли. Қуролли можаролар ҳақида Европа мамлакатларида ёшлар ўртасида ўтказилган сўровларда 83 фоиз киши замонавий урушларни “қизиқарли томоша” деб баҳолаган. АҚШ мактабларининг қўйи синфларида “Цитрус мевалар қаерда ўсади?”, деган саволга кўпчилик ўқувчилар “Супермаркетларда” деб жавоб қайтаришган.

Бундай маълумотлар Бразилия қамқоҳоналарида битта китоб ўқиган маҳбуснинг қамқомудати 4 кунга қамайтирилиши ёки Ўзбекистон кўпгина вилоятларида раҳбарлар, тарбиячи-

қотларида бунга яққол кўрамаз. “Жим туролмайман” дея ҳайқирган Эмил Золя ва Лев Толстой битикларида адабиётнинг мангу бедорлигига амин бўламиз. Шундай экан, ёзувчи ва давр мавзуси бир йигинлик, бир суҳбатда поёнига етadиган мавзу эмас. У иходкор зиёлилар учун ҳамиша ҳақиқат ва адолат учун кураш, танланган йўлни ёритиш, ҳатоларни англаш, миллатнинг тили, дини, тарихи ва қадриятларини асраб-авайлаш имкониятидир.

Ўша анжуманда фаол ноширлардан бирини суҳбатга тортдим. “Э биродар, ўлдим-қўйдим қабилдаги шеър, романларни ўқийдиган замонлар ўтди. Лирика билан қорин тўйдириб бўлмай қолди. Китобхонни қизиқтириши-ни керак”, деди у бамайлихотир. Беларусь Ёзувчилар уюшмаси раиси Николай Чергинец афсус билан бош қайқайди: “Ўтган йили бир қатор Европа мамлакатларида йилнинг энг кўп ўқилган китоблари аниқланди. Қайси китоблар қолди бўлганини биласизми? — Ошқозонни тозалаш мавзусидаги китоблар. Мана сизга, бугунги китобхон”.

Россия Ёзувчилар уюшмаси раиси Николай Ивановнинг фикрича, ёзувчилар орасида бирлик, ҳамжиҳатликнинг йўқлиги, турли бўлинишлар, ижодий жараёнга салбий таъсир кўрсатмоқда. “Бу ерда Чингиз Айтматовнинг умминсоний маданиятни юксалтириш учун, аввало, миллий маданиятлар ривожига эътибор бериш зарурлиги тўғрисидаги фикри айтилди, — дейди у. — Бу фикрга тўла қўшиламан. Миллий адабиётимиздан китобхонлик каби бир-бирдан узоқлашмаслиги керак. Афсуски, биз — бу ерда йиғилганларнинг барчаси, бир-биримизни эндиликда яхши билармиз, ижодимиздан, ютук-камчилигимиздан хабардоримиз, дея айта олмаимиз. Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёевнинг мамлакатда китобхонлик маданиятини ошириш, Ёзувчилар уюшмасини, иходкор зиёлиларни, айниқса, катта адабиётга қириб келаётган ёшларни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги қарорини ўқиб беҳад мамнун бўлдим. Бунга ўзбекон муруватнинг янги кўриниши деса бўлади”.

Хулоса ўрнида айтиш жоизки, бутун Сўзни, адабиётни, адабий тафаккур ва китобхонлик маданиятини она табият, сув ва ҳаво, Ер ва осмон каби асраш, пок сақлаш зарур. Ўлжас Сулаймонов таъбири билан айтганда, адабиётни “ўзининг аввалги тахтига” қайтариш керак. Германияда ҳар йили ўтказиладиган йирик халқаро китоб кўргазмасининг расмий шиори “Бугунги дунёни фақат китоб қутқариши мумкин”, деган таъсирчан жумладан иборат. Шундай, аммо, бефарқ бўлинка, китоб дунёни бузиши, инсон руҳий оламини бўлғалаб ташлаши ҳам мумкин.

Аҳмаджон МЕЛИБОВ

«Автобус қатнови йўлга қўйилса, беморларга қулай бўлар эди»

Давоми. Бошланиши 1-бетда

Марказ ва Жанубий вокзал оралиғида: Марказ олдида қатновчи йўналишлар: 29-, 50-, 88-сонли автобус йўналишлари. Ўтиш йўналишлари (Жанубий вокзалга олиб боровчи): 38-, 57-, 58-, 62-, 80-сонли автобус йўналишлари; Марказ ва “Чилонзор буюм бозори” оралиғида: Марказ олдида қатновчи йўналишлар: 29-, 50-, 88-сонли автобус йўналишлари. Ўтиш йўналишлари (“Чилонзор буюм бозори” олиб боровчи): 32-, 73-, 87-, 98-, 100-, 103-, 116-, 118-, 146-сонли автобус йўналишлари.

“Ногиронларни соғломлаштириш ва протезлаш миллий маркази”га қатновчи фуқаролар қайд этилган йўналишлар хизматидан фойдаланган ҳолда, бир мартаба транспорт алмаштириш йўли билан Жанубий вокзал ва “Чилонзор буюм бозори”га етиб олиш имкониятига эгадирлар. Мазкур йўналишлар шаҳарнинг маркази билан бир қаторда, аҳоли яшаш ва жалб қилувчи йирик объектларни транспорт алоқасини таъминлайди ҳамда бир қанча метро станциялари билан боғлайди. Шу сабабли бугунги кунда мазкур автобус йўналишлари марказга келувчи фуқароларнинг жомоат транспорти хизматларида бўлган эҳтиёжини қондириш учун етарли ҳисобланади.

Бугунги кунда 38-сонли “Сергели 7-мавзеси — “Ўзбекишлюқмаш” заводи” автобус йўналиши 14 та жадал бўйича аҳолига транспорт хизматларини кўрсатади. Йўналишнинг ўртача масофаси 17,85 километри, тигиз соатларда автобусларнинг оралиқ ҳаракат вақти 7-8 дақиқани ташкил қиладди. 58-сонли “Дўстлик 2-мавзеси — Эскаватор заводи бекати” автобус йўналиши 16 та жадал бўйича аҳолига транспорт хизматларини кўрсатади. Йўналишнинг ўртача масофаси 22,64 километри, тигиз соатларда автобусларнинг оралиқ ҳаракат вақти 8 дақиқани ташкил қиладди. Мазкур

Юқоридагиларни инобат олган ҳолда “Тошхатратрансхизмат” АЖ “Ногиронларни соғломлаштириш ва протезлаш миллий маркази” ҳудудини Жанубий вокзал ва “Чилонзор буюм бозори” билан боғловчи автобус йўналишларини ташкил этиш бўйича таклифлар, ушбу манзиллар оралиғида барқарор йўловчи оқими шаклланиб, йўналиш тармоғини мақбуллаштириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш жараёниларида инobatга олиниши ҳамда бугунги кунда фуқаролар мавжуд автобус йўналишлари хизматларида фойдаланган ҳолда, бир мартаба транспорт алмаштириш йўли билан кўзлаган манзилларга етиб олиш учун кенг имкониятлар яратилганлигини маълум қиладди.

Бўшқарув раисининг ўринбосари, бosh муҳандис: Ж.Л.МАННОПОВ

ТАХРИРИЯТДАН: Жавоб хатида келтирилганидек, “Ушбу объектлар бир-биридан узоқликда (ҳар хил туманларда) жойлашган бўлишига қарамадан, бугунги кунда Тошкент шаҳрининг жомоат йўловчи транспорти тармоғида уларни боғловчи автобус йўналишлари мавжуд”. Албатта, шаҳарнинг турли томонларида бундай масофалар оралиғидаги йўналишларда бир қатор автобуслар қатнови йўлга қўйилган. Бу эса талаб ва таклифга мутаносиб равишда яратилган қулайлик саналади.

Тушунтишимизча, «Автобус қатнови йўлга қўйилса, беморларга қулай бўлар эди» номли мақолада ногирон беморлар, Жанубий вокзалдан ва Чилонзор буюм бозоридан Марказга етиб келгунча жами икки автобуска чиқиб уларга ноқулайлик пайдо қиладиганига мутасаддилар эътиборини қаратишга интилган. Юқоридаги жавоб хатидан аниқлашадикки, ҳозирча бундай қулайлик яратиш имкони йўқ. Қайд этилганидек, “бугунги кунда фуқаролар мавжуд автобус йўналишлари хизматларида фойдаланган ҳолда, бир мартаба транспорт алмаштириш йўли билан кўзлаган манзилларга етиб олиш учун кенг имкониятлар яратилган”.

Шу билан бирга, жавоб хатида “Тошхатратрансхизмат” АЖ “Ногиронларни соғломлаштириш ва протезлаш миллий маркази” ҳудудини Жанубий вокзал ва “Чилонзор буюм бозори” билан боғловчи автобус йўналишларини ташкил этиш бўйича таклифлар, ушбу манзиллар оралиғида барқарор йўловчи оқими шаклланиб, йўналиш тармоғини мақбуллаштириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш жараёниларида инobatга олиниши” таъкидланганлиги эътиборга молик. Умид қиламизки, ногирон беморлар учун автобус қатнови масаласида зарур қулайликлар яратилади.

РИШТА

Туркия Президенти Ўзбекистонни мадҳ этди

Яқинда Туркия Республикаси Президенти Ражаб Таййиб Эрдоғон ўзининг twitter (@tcbestepe) ҳамда facebook (/tcbestepe) ижтимоий тармоқларидаги расмий саҳифаларида “Бухоро, Самарқанд каби қадим шаҳарлари ила буюк бир маданиятнинг меросчиси — Ўзбекистонда ТИКАнинг ифтор дастурхонларида меҳмон бўлган ўзбек дўстларимизнинг бутун Туркияга саломлари бор!” мазмунда пост қолдирди.

“Кўнгилмиз бир — дастурхонимиз бир”

#GönlümüzBirSoframızBir хештеги остида наш қилинган постга мамлакатимизнинг Тошкент, Самарқанд, Бухоро ва Хива шаҳарларидаги нодир тарихий ёдгорликларнинг бетақор тасвирлари акс этган видео-ролик ҳам илова этилган. Роликда Туркия Республикаси Президенти айтган Эркин Воҳидовнинг “Ўзбегим” шеърини парча, мамлакатимизда тинч-тотувликда яшаётган турли миллат вакилларининг Ўзбекистон — Туркия дўстлигига оид фикр-мулоҳазалари, қардош турк халқига йўллаган Рамазон ойи табриклари жой олган.

Маълумот ўрнида: Туркия Президентининг “twitter”даги саҳифаси 6 миллион 617 минг 656 нафар, “facebook”даги саҳифаси эса 1 миллион 787 минг 476 нафар обуначига эга.

Ислоҳотларни амалга ошириш доирасида фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, давлат ҳокимияти ва

Коррупция шундай иллатки, уни бир ёки икки идоранинг саъй-ҳаракати билан йўқ қилиб бўлмайди. Қачонки, барча фу-

Иккинчидан, жойларда коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги **ишларнинг ҳолатини комплекс ўрганиш** ва мавжуд муаммоларни бартараф эттириш юзасидан тақлифлар тайёрлаб бориш учун Қорақалпоғистон Республикаси Жўқоры Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашилари, халқ депутатлари туман ва шаҳар Кенгашларининг таркибида **коррупцияга қарши курашиш комиссияларини** ташкил этиш тавсия қилинмоқда.

Ваҳолаки, бугун ҳар бир давлат хизматчи ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи давлат органлари ходимларининг феъл-атвориға Ўзбекистон Республикаси қонунларига бўйсуниш ва уларни ҳурмат қилиш одобини синдириб бориш ўта муҳим вазифадир. Фармонда назарда тутилгани-

Абдукамол РАХМОНОВ
Ўзбекистон "Адолат" СДП Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари,
Коррупцияга қарши курашиш бўйича
республика идоралараро комиссияси ишчи гуруҳи аъзоси

Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси жамятда адолатли таъминлашда коррупцияга қарши курашини ўзининг устувор максадларидан дед билади. Шу боис партия сайловолди дастурида коррупцияга қарши кураш масаласига алоҳида эътибор қаратилган. Бундан ташқари, коррупцияга қарши курашининг устувор воситаси сифатида давлат органлари ва ташкилотларининг ҳисобдорлиги ҳамда фаолиятининг шаффофлигини ошириш кўзда тутилган. Президентимиз томонидан имзоланган мазкур фармон билан партиямизнинг оқоридаги ҳолатлари ҳамоҳанглиги биз учун аҳамиятли бўлиб, айни вақтда фармонда белгиланган вазифаларни ҳаётга самарали татбиқ этиш бўйича масъулият ҳам юклайди.

зкур фармон жамиятда
г қонун олдидан тенглиги,
инликлари, қонуний ман-
муҳим ҳужжат ҳисоблана-
млакатда эса тараққиёт,
р самараси таъминланади.

**Ўзбекистон "Адолат" СДП Сийёсий Кенгаши раиси ўринбосари,
Коррупцияга қарши курашиш бўйича
республика идоралараро комиссияси ишчи гуруҳи аъзоси**

Б Жамият тараққиётига ҳамиша раҳна солиб турувчи энг хавфли иллат бу — коррупциядир. Бугунги кунда мамлакатимизда коррупцияга қарши курашиш давлат сиёсати даражасига кўтарилганлиги эътирофга молик. Давлатимиз раҳбари томонидан “Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармоннинг имзоланиши эса бу борада яна бир дадил қадам бўлди.

“Ўзбекистон Республикасида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони муҳим вазифалар белгилаб берилди. Жумладан, мазкур ҳужжатга биноан, суд ҳокимиятининг мустақиллигини янада мустаҳкам-

лаш, судьяларга ҳар кандай тарзда қонунга хилоф равишда таъсир ўтказиш шарт-шароитларини олиб тасно этиш, давлат хизматчилари даромадлари ва декларация қилиш тизимини босқичма-босқич жорий этиш ва уларнинг иш ҳақи етарли даражада бўлишини таъминлаш, шунингдек, давлат хизматчилари ўташда манфаатларини тўқнашувини ҳал этишнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Чунки коррупцияни назоратларнинг айримлари судлар фаолияти билан боғлиқлиги жуда ачинарли ҳолатдир. Шундай экан, судьялар ва суд тизимининг ходимлари коррупцияга қарши курашиш жараёнида бошқаларга ўрнак бўлиши шарт. Айниқса, жиноят ишлари бўйича судлар судьялари коррупцияга оид ишларни кўриб

билан чекланиб қолмай, жойларда ўтказилаётган сайёр суд мажлисларида юрдошларимизга бу иллатнинг аянчи оқибатларини, хусусан, пора бериш ва бундай жараёнда воситачилик қилиш ҳам жиноят эканлигини кенг-роқ тушунтиришлари керак.

Президентимизнинг 2019 йил 9 январдаги “Жамията ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини tubдан такомиллаштириш тўғрисида”ги фармонида ўз аксини толган ҳамда коррупциянинг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга бўлган шахсий манфаатлар ҳамда жамият манфаатлари ўртасидаги мувозанатни сақлаш ғояси-га шу ўринда эътиборни қаратса. Сир эмаски, шахсий манфаат аксарият қонунбузилиш ҳолатлари ва жиноятларнинг айнакча, коррупциянинг бош омили саналади. Айнақроқ айтганда, ҳамма ҳам жамият манфаатини шахсий манфаатидан устун қўя олмайд. Оддий мисол, қайсидайд хайдовчи йўл ҳаракати қондасини бузгани учун ЎХХ ҳодими томонидан тўхталиб, тегишли далолатнома тузмаслигини илтимос қилиб, инспекторнинг “ти-лини топиш”га уринибди.

Эки кимдир бирор ташкилот, муассаса ёхуд идорада коррупцион вазиятга дуч келса, “сотқин”га чиқиб қолмаслик учун ҳукуми муҳофиза қилувчи органларга хабар бერмайди. Оқибатда бу салбий ҳолатларнинг жабрини барча бирдек торттиради. Ҳукукий маданияти шаклланган, қонунни ҳурмат қилган инсон эса, ҳеч шубҳасиз, шахсий манфаатидан ҳамият манфаатини афзал билади.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринлики, суд тизимида коррупциянинг бўй кўрсатмаслиги судьянинг "Ўзбекистон Республикаси си судьяларининг одоб-ахлоқ кодекси" талабларига оғишмай амал қилишига ҳар жиҳатдан боғлиқ. Мазкур кодекс Ўзбекистон Республикаси Судьялар Олий кенгашининг 2018 йил 29 январдаги 490-сонли қарори билан тасдиқланган бўлиб, унинг 4-моддасида "Судья ўзи, қариндошлари ва бошқа шахслар учун бирон-бир манфаат, хизматлар, тижоратга оид ёки бошқа фойда олиш мақсадида ўз мақомидан фойдаланмаслиги, шахсий масалалар юзасидан турли давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар, мансабдор шахслар,

фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларига муносабат қилишда ўз хизмат мавқеидан фойдаланмаслиги керак" деб, судьяларнинг одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолиятига ўтказилган босим ва аралашувлар тўғрисида, шунингдек, муайян ҳаракатларни баъжарганлик ёки баъжармаганлик учун мукофот тақдир қилганлиги ҳақида белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Судьялар Олий кенгаши ва (ёки) судьялар маълака ҳайъатига хабар бериши лозим", деб белгилаб қўйилган. Қолаверса, "Судлар тўғрисида"ги қонуннинг 64-моддасига биноан илк бор судьялик лавозимига сайланган ёки тайинланган шахс "Зиммамга юклатилган вазифаларни ҳалол ва виждонан баъжаришга, одил судловни фақат қонунга бўйсунган ҳолда амалга оширишга, судьялик бурчим ва виждоним буюрганидек беғараз, холи-

ва адолатли бўлишга тантанали қасамёд қиламан” дея қасамёд қилганидан сўнг ўз вазифасини бажаришга кири-

шади. Шундай экан, судья ҳар кунги касбий фаолиятида юридик нормалар доирасида ва ҳизматдан ташқари вақтларда, турли ҳаракатдаги инсонлар билан мулоқот мобайнида ўз қасамёди ҳамда "Ўзбекистон Республикаси судларининг одоб-ахлоқ кодекси"га доимо риоя қилиши, диёнатга бўлиши шарт. Содда қилиб айтганда, қасамхўр бўлиб қолмаслиги керак. Яъни юқоридаги ҳужжатлар судьядан ҳар қандай вазиятда ҳам ўз шаъни ва қадр-қиммати ни сақлаши, амтлар, ҳушмуомала бўлиши, ҳеч кимга нисбатан қўпол муомалада бўлмаслигини, одил судловни амалга оширишда унинг ҳолислиги, мустақиллиги ва беғаразлигига шубҳа туғдириши, судьянинг шаъни, қадр-қиммати ва ишончлик бўриси ҳамда суднинг нуфузига путур етказиши мумкин бўлган ҳатти-ҳаракатлардан ўзини тийишини талаб этади. Ана шунда нафақат коррупциянинг пойи қирқилади, балки юртдошларимизнинг суд ҳокимиятига бўлган ишончи янада отади.

**Фаррух
АБДУРАИМОВ,
Жиноят ишлари
бўйича Фарғона туман
суди раиси**

Мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида жиноий жазоларнинг либераллашуви ва гумонланувчи айбланувчи шахсларнинг қонуний ҳуқуқларини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Зеро, инсон ҳуқуқларини таъминлаш ҳар қандай вазиятда, хусусан, шахс томонидан бирон-бир ҳуқуқбузарлик содир этилганда ёки у айбланувчи ва гумон қилинувчи сифатида ушлаб турилганда ҳам тақозо этилади.

Жиноят-процессуал кодексига мувофиқ инсон ҳуқуқларини таъминлаш мақсадига жиноятга оид аризалар, хабарлар ва бошқа маълумотлар рўйхатга олиниши ва дарҳол, жиноят ишини қўзғатиш учун сабаб қонунчилиги ва асослар етарли эканлигини текшириши эътиборан қўли билан қирқ саккиз соатни ташкил этиши белгиллаб қўйилган. Суриштируви, терговчи ёки прокурор томонидан зарур ва етарли асослар тақдим этилгандан ушлаб туриш суднинг қарори билан қўлимча равишида қирқ саккиз соатга узайтирилиши мумкин.

Элар «тарий» экинчилер тасдиқлаш зарурати бўлган тақдирда эса, ўн суткадан кейинчи тасдиқланган ҳал қилиниши лозим. Ушбу муддат жиноятга оид аризалар, хабарлар ва бошқа маълумотлар олинган пайтда бошлаб ҳамда то ишни қўзғатиш ёки қўзғатишни рад қилиш тўғрисида қарор чиқарилгунча қадар ёхуд терговга қадар текширув материаллари ушбу кодекснинг 587-моддасига мувофиқ прокурорга юборилгунча қадар бўлган вақтни ўз ичига олади.

Ушбу кодекснинг 217-моддасига биноан, сурштирувчи, терговчи, прокурор гушн қилингувчи, айбланувчиға нисбатан ушлаб туриш тарзидағи, суд эса қамоққа олиш, уй қамоғи ёки экспертиза ўтказиш үчүн шахсин тиббий муассасаға жоғлайштириш тарзидағи процессуал мажбурилор чорасини қўлаганида, бу ҳақда йигирма тўрт соатдан кечиктирмасдан

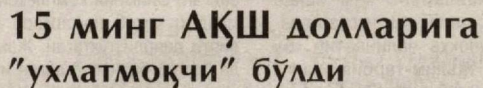
унинг оила аъзоларидан бирига, улар бўлмаган тақдирда эша бозорда қариндошларига ёки яқин кишиларига хабар бериши, шунингдек, бу ҳақда иш ёҳуд ўқиб жойи-

Ушлаб туриш муддати ушланган шахс ички ишлар органига ёки ҳуқуқни муҳофаза қилувчи бошқа органга келтирилган пайтдан

Фирибгарлар қўлга тушди

Бош прокуратура ҳузуридаги Департамент ҳодимлари томонидан ўқазилган тезкор тадбирда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетининг "Технология ва сервис хизмати" кафедраси ўқитувчиси Р.А. ва Зангиота туманидаги 39-сонли мактаб ўқитувчиси М.Р. Ғафуров А.У.дан жияни Ж.Т.ни ушбу университетга қўлига киритиб қўйиш эвазига 7.000 АҚШ доллари-ни талаб қилиб олаётган вақтида ашёвий далиллар билан ушланган.

Мазкур ҳолат юзасидан Р.А. ва М.Р.ларга нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари ўқазилмоқда.

Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти органлари томонидан ижтимоий аҳамиятга эга бўлган товарларнинг нарх-навоси сунъий оширилиши олдини олиш, ички истеъмол бозорини ҳимоя қилиш, тадбиркорларнинг бозорларга эркин кириб келиши, уларга ҳоқ аждариллиқдаги коррупция ҳолатларини аниқлаш борасида тегишли чоралар қўйилмоқда.

Хусусан, ўтказилган тезкор тadbирда, фуқаро М.М. тadbиркорлар К.Ю. ва А.Ш.ларга Ултепа туманидаги “Фарход дехон бозори” АЖ худудидан савдо қилиш учун ҳол олиб бериш эвазига 15.000 АҚШ доллари билан олаётган вақтида ашёвий далиллар билан ушланган.

Бундан ташқари, М.М. икки нафр фуқаронинг хориҳда ўқиганлиги ҳақидаги дипломларини нострификация қилиб бериш эвазига фуқаро А.Ш.нинг 1.800 АҚШ доллари билан фирибгарлик йўли билан қўлга киритганлиги аниқланган.

Мазкур ҳолат юзасидан М.М.га нисбатан Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Бош прокуратура матбуот хизмати

Маҳуманинг хонадони сохта ҳужжатлар билан сотилди

Ўзбекистон Республикаси ИИВ Жамоатчилик ва ОАВ билан алоқалар бошқармаси хабарига кўра, 2019 йил 29 май кунин Тошкент шаҳрининг Чилонзор туман Ички ишлар органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармасига ҳужжатлар тўплами тушган.

Уларда 2018 йил 8 октябрь кунги Сергели тумани Спутник 8-дахасида яшовчи 50 ёшли С.А., Чилонзор туманида яшовчи 44 ёшли Н.Я. ва 47 ёшли Н.М. 72 ёшли Е.Л. исми аёлга 2015 йилда вафот этганилиги билан туриб, унинг номидаги хонадон ҳужжатларини қалбақлаштириб, ушбу хонадонни Чилонзор туманида яшовчи 34 ёшли Н.У. исми аёлга 22 500 АҚШ доллариға фирибгарлик йўли билан сотиб, пуллари ўз эҳтиёжлари йўлида ишлатиб юборганликлари аниқланган. Ҳолат юзасидан жиноят иш қўзғатилиб, С.А., Н.Я. ва Н.М. ушланган. Тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

НАЖОТ — тўғри сўзлик ва ҳақиқатда

МУЛОҲАЗА

Инсонлар азалдан ёлгон ишлатади. Бу баъзан шароит тақозоси бўлса, айрим ҳолларда тарбия натижаси ҳисобланади. Вайронкор ғоялар вакиллари муайян инсонлар ёки бутун миллатда ёлгон сўзлаш ҳиссини пайдо қилишдан манфаатдор. Шўро сиёсатининг бир кўриниши сифатида илгари сурилган ёлгонга мажбурлов бунга мисол бўла олади. Унга кўра, болалар ёшлигидан ёлгонга ўрганиши учун уларнинг ота-онасига таъсир кўрсатиш кифоя. Шунда катталарнинг ўзи болаларини ёлгонга ўргатади.

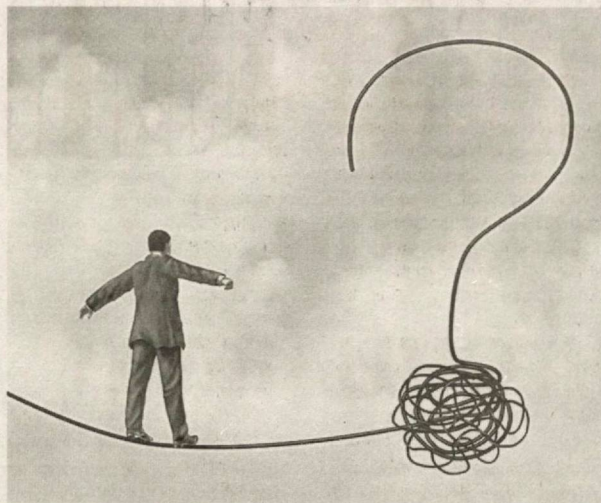
Масалан, мактабнинг кичик ёшли ўқувчиларидан отасининг диний эътиқоди ҳақида сўралади. Бундан хабардор ота боласини ёлгон маълумот тақдим этишга мажбур қилади. Бу секинлик билан одатга айланади. Вояга етганида эса ёлгон боланинг "ҳимоя қалқони"га айланиб, энди бу ишни беихтиёр, онгсиз равишда зарур ё нозарур ўринларда бажараверади — ёлгончилик унинг қонига сингади. Катталар ўз хатти-ҳаракатларига четдан назар солсалар, бунга ўзлари ҳам амин бўлишлари мумкин.

Айтиш керакки, ёлгон маълумот тарқатиш, ёлгонга ундаш ёки мажбурлаш, ёлгон гувоҳлик кўринишларида намоён бўлади. Ёлгон маълумот ижтимоий тармоқлар сабаб бугун ўта хатарли бўлиб қолмоқда. Унинг натижасида онлалар пароканда бўлиши, миллатлараро низолар, динлараро адоват вужудга келиши мумкин. Маълумки, кўпчилик инсонлар эътиқоди поймол бўлиши, ҳақорат қилинишига чидай олмайди — жунбўша кетади. Шунга кўра ёлгон уларнинг шу нозик томонига қаратилар экан, душманлар мақсадига эришиши тайин. Мазкур ҳолат дунёнинг кўплаб давлатлари мисолида тасдиғини кўрсатмоқда.

Мутахассислар "улкан ёлгон" теорияси ҳақида фикр юритганда ёлгоннинг кучини тушунтирадилар. Англиялик лорд Моуг Хэм ўзининг антифашистик ри-

соласида "Улкан ёлгонда одатда ҳақиқатга ўхшаб кетадиган нималардир бўлади. Халқ назарида майда-чуйда ёлгон учун эмас, улкан ёлгон учун қурбон бўлишга мойилик бўлади. Чунки кўпчилик майда-чуйда ёлгонларни гапириб, эшитиб, кўриб, ўрганиб қолган. Бундан ташқари, катта ёлгонни анча-мунча киши айтишга ийманади. Оппок нарсани қоп-қора қилиб кўрсатишнинг иложи йўқ, деб ўйлашади. Агар уларга фактлар орқали улкан ёлгонни фош қилишга ҳаракат қилсангиз, ўшанда уларнинг иккиланиб, ҳатто улкан ёлгонни ёқловчи қандайдир асослар қидиришга тушишини кўрасиз. Улкан ёлгондан, ҳатто у тўла фош бўлганидан кейин ҳам нимадир қолади. Буни ер юзидagi барча ёлгончилар ва ёлгонни тўқувчилар яхши билишади," — деган эди. Профессор М.Қуროнов бу фикрни тасдиқлаш учун Гитлернинг 1933 йил 12 февраль кунин Берлин спорт саройида айтган: "Биз ёлгон сўзлашни истамаймиз. Биз фарибгарликни истамаймиз. Мана шу бизнинг биринчи дастурий қоидадир!" деган улкан ёлгонини келтиради.

Демак, ундан "нимадир қолади" ва қоладигани, албатта, шубҳа ва гумон, парокандалик, низолар, ҳатто тўқилган қонлардан иборат бўлиши мумкин. Фашизмнинг бош мафкурачиси Ж.Гёббельс айтган ушбу сўзлар ҳам бир қарашда беозор кўринса-да, аслида, дунё "дас-турхонига" чанг солишни англатар эди: "Бу уруш тоху тахт учун эмас. Бу уруш дон, нон учун. Нонушта, тушлик ва кечки

овқатда столимизнинг тўлиб-тошиб туриши учун. Хомашё, каучук, темир ва рудалар учун қилинаётган урушдир". Гёббельс мазкур баёноти билан дунёдаги жами бойликларга эгалик қилиш мақсадини ошқор қилган ва буни ўз халқи учун "немис дастурхони" остига бекитиб кўрсатган эди.

Улкан ёлгон ҳозирги давримизда содир бўлган воқеаликлар — Яқин Шарқ мамлакатлари мисолида кўрилса, жаннат, шахидлик мақоми ваъдаси қанчадан-қанча ёш жонларга зомин бўлганлиги намоён бўлади.

Аслида, диннинг бу масаласида ёндашуви қандай? Дунё динларининг барчасида маънавият ўз ўрни ва макромига эга. Улар — тарбия воситаси, идеал. Айниқса, исломда бу ҳолат яққол намоён бўлади.

Пайғамбаримиздан ривоят қилинган "Мўмин ёлгон сўзламайди" мазмунини келган ҳадислар мавжуд. Гуноҳ содир қилган одам тўғрисида, ёлгон гапира олмаслиги, имони тақозоси билан айбига иқро бўлади ва тайин жазага ўз икhtiёри билан боради. Бунга тарихдан мисоллар бисёр. Халқимиз бу ҳолатни жўнгина қилиб: "Айбини тан олиш — марднинг иши", дейди. Демак, мардликнинг бир маъноси ёлгондан ҳазар қилишдир.

Бошқа бир ҳадис "Кимки

ёлгон сўзласа, Биздан эмас" мазмунини келтирилади. Унга кўра ёлгон ёки тўғрисиқлик имон масаласига боғлиқ бўлдики, инсон қазолик қилганида — ёлгон сўзлаганида имондан айрилиб қолиш эҳтимоли юзага келади.

Аммо ижтимоий ҳаётимизда арзимас мақсадларни амалга оширишда ҳам ёлгондан кенг фойдаланилаётгани учрамоқда. Масалан, мол савдосида касаллигини яшириш, ранг-тусини ўзгартириш, озик-овқат савдосида тарозидан уриш, метрдан уриш, яна ҳам ажиб ҳол — умр савдосида куёв бўлмиши йўқ фазилатлари билан макташ, аслида бўлмаган давлатини баён қилиш, нуқсонни айблари, касаллигини атай яшириш ёки бўлмаси, келинни ҳар қандай айбдан пок "фаришта" тимсолида тасвириш... учрамоқда. Аммо бу хатти-ҳаракатларнинг натижадорлиги вақтинча — ҳеч замон ўтмасдан аччиқ жавоби қайтади. Аксар ҳолларда буни биланми, англаймиз, бироқ "менга бунинг дахли йўқ", "мени четлаб ўтади, чунки мен эҳтиёт-қорман" қабилида иш тутамиз.

Ёлгонларни яхши ва ёмонга ажратиш тўғри эмас. Чунки унинг яхшиси ҳам, ёмони ҳам муайян салбий оқибатни намоён қилиши шубҳасиз. Айниқса, умр савдосидаги ғирромлик. Совчиликнинг қатъий амал

қилиниши шарт бўлган одоблари бор. Манбаларда бежизга қуда бўлмиш икки тарафнинг ижтимоий, иқтисодий, маънавий-маданий, эътиқодий жиҳатлари аниқ белгилаб берилмаган. Шу шартлар ҳосил бўлгандагина қурилажак оила тинчлиги, бахти таъминланади. Шундай экан, совчи, авваломбор, маданиятчи, оилапарвар кишилардан танлансин. Иккинчидан, тўғрисиқ бўлсин. Зинҳор ёлгон сўзламасин. Учинчидан, адолатни ҳимоя қилсин. Нияти холис бўлсин. Чунки оила пойдевори ҳақиқатнинг устига қурилиши муҳим. Тўртинчидан, совчи мунофиқлик қилмасин.

Мўтабар манбаларнинг гувоҳлик беришича, мунофиқнинг учта белгиси бор: омонатга хиёнат қилади, сўзласа ёлгон сўзлайди, ваъда берса, бажармайди. Совчиларга икки ҳаёт, икки тақдир омонат топширилмоқда. Уларнинг ҳай даражада тўқис бўлиши қабул қилинадиган қарорга боғлиқ.

Имом Аҳмаддан ривоят қилинган бир ҳадисда "омонатга хиёнат қилувчи кишининг имони йўқ. Ваъдасини бажармайдиган кишининг дини йўқ" экани таъкидланган. Зеро, "бошга қилич келганда ҳам ҳақни сўзлаш" буюрилган бир пайтда бу тоифа икhtiёрий, ташқи босимсиз, мақсадли равишда ёлгон сўзлашни танламоқда.

Инсоният ҳамиша ҳар томонлама тўқис, бахтли жамиятни орзу қилади. Унга эришиш эса адолат ва ҳақиқат воситасидагина амалга ошади. Ҳазрат Амир Темур ўз пири Зайнулдин Абу Бакр Тойбодийдан қабул қилиб, умри давомида амал қилган ақида — "рости — русити", яъни "ҳаққий бўлсанг, нажот толасан" ҳикмати нақадар ҳаётий экани даврлар оша иботини топмоқда. Ҳақиқатан ҳам, чин НАЖОТ тўғрисиқликда. Уни фарзандлар онига болаликдан сингдириш эса мураббийлар, демакки, ҳар бир ёш илуғ инсоннинг бурчидир.

Иргаш ДАМИНОВ,
Республика Маънавият ва маърифат маркази бўлим бошлиғи

"Youtube маънавиятимизни ютиб юбормаяпти(МИ)?!"

Давомий,
Бошланғич 1-бетда

Гуруҳларнинг,
умуман, Facebook
ижтимоий тармоғи

Surayyo Gayratov... 82% 11:02

Madina Abdulkhamidova
Nafaqat you tube balki, telegram, facebook, twitter va boshqa platformalar ham zararli bo'lishi mumkin agar notogri foydalanilsa. Studentlar hayotini you tube siz tasavvur qilolmaydi chunki har bir fanga tegishli materiallar oson tilda tezda tushintiriladi. Yangi til organmogchi bulsangiz, qoshimcha kurslarga pul to'lab bormaysiz. You tube da tutorlar video darsliklar orqali o'rgatadi. You tube da pornografiya bor deyiladi. You tube taqilaydi bunday videolarni. Uytisiz video kiplarni esa yoshlar birinchi marta you tube da kashf qilayotgani yoq. 10 yil oldin CD disketalarda ham bunday videolar bulgan. Demokratiya va biz buni taqilay olmaymiz deyiladi, lekn taqilash uchun tog'ridan tog'ri

кизиққанман. Сабаби, устозлар бизга журналист ҳамиша холис бўлиши керак, деб сабоқ беришади. Шунинг учун ҳам мақола муҳокамасини яна кўпчиликнинг эътиборига ҳавола қилдим.

Мақолам ҳақидаги фикрлар билан танишар эканман, ҳайратда қолдим. Шу боис гапни нимадан бошлашга ҳам ҳайронман. Тўғриси, бу даражада қаттиқ танқидга учрайман, деб ўйламаган эдим. Нима ҳам дердим, танқид — келажак меvasи. Очигини айтиб кўя қолай, биринчи марта мақола остига ёзилган баъзи фикрларни ўқиганимда аввал жажим чикди, иккинчи марта ўқиганимда кўникидим, шекилли, жажимдан тушгандай бўлдим. Учинчи марта ўқиган эса, улардан айримларини газетхонлар эътиборига ҳавола этиш фикри уйғонди.

Мана, фикрлар билан танишиб, хулосани ўзингиз чиқаринг.

Кўпчилик тенгдошларимиз (Агар улар ўз профилларида қўйилган суратлари каби ёш бўлишса?), "Биз, ёшларга "запретсиз" дунё керак", деган талабни илгари суришган. Ваҳоланки, биз аввалги мақолада бирон-бир ижтимоий тармок, жумладан, Youtube'ни тақиқлаш ҳақида фикр билдирмаган эдик. Бор-йўғи айрим блогер ва влогерлар Youtubeга нимадир жойлаштиришга орқаддини ўйлаб, мушоҳада қилиб жойлаштиришга яхши бўларди, деган фикрни илгари сурган эдик, холос. Агар Youtubeда ўз халқимизнинг устидан ўзимиз қулсак, бизни хориждан кузатаётганлар нима дейди, деган саволни ўртага ташлаган эдик. Ана шу оддийгина мулоҳазаларимиз айрим юртдошларимизни шу даражада жазавага туширади, деб ўйлаб ҳам кўрмагандик. "Запрет"сиз дунё ҳақидаги фикрлар ўз йўлига экан. Айрим Youtube ҳимоячилари жажл устидида "барча хорижий сайтларни блоклаб, ўз маънавиятимизга ўзимиз қоршииб ётаверайлик", деб "холис" маслаҳат ҳам беришди.

Қизик, улар нега бунчалик жазавага тушишяпти? Яна қайтариб айтаямиз, аввалги мақолада Youtube'ни "блоклаш" ҳақида бирон-бир сўз йўқ эди. Ахир бирор мақола ёки мавзу ҳақида фикр айтишдан аввал уни сабр билан охиригача ўқиб чиқиб керак эмасми? Майли, эркин фикр айтиш ҳар кимнинг ҳуқуқи. Биз бировга мана бу фикрни айтишга қўйиб бермадик, деб кўрсатма бермоқчи ёхуд ақл ўргатмоқчи эмасмиз.

Лекин қуйидаги фикр(Агар уни фикр, деб бўлса?)ни айнан келтириб ўтишни лозим топдик. "Ижтимоий тармоқлар маънавиятчилар учун эмас. Ҳар соҳага маънавиятни тикиштиравериш маънавий мутаассибликдир. Шу сўзни эшитсан иситман чиқади бўлди. Маънавият йўқ нарса! У тепада ўтирганлар ўйлаб толган сафсата! Сиз эса ўша сафсатани ёзибсиз. Маънавият сўзини кўп ишлатганлар учун эса Жиноят кодексига "маънавий ақидапарастлик", "маънавий экстремизм" каби жаза моддаларини киритиш керак..." деганга ўхшаш таклифлар ҳам бўлди. Тўғриси айтсам, ҳали булар анча-мунча жўнлар. Айрим ҳақоратомуз сўзларни ёзишга қўлим бормади...

Мана шу қораламани қорозга тушира туриб англадимки, ҳали бизнинг маънавият борасида қиладиган ишларимиз жуда-жуда кўп экан.

Ҳа, айтганча, ҳақорат қилганлар, маънавият деган сўздан "кўнгли ағдариладиган" юртдошларимизга ачиндим, холос. Гапим рост, ишонинг, чин қоракдан ачиндим уларга.

Хулосани эса яна газетхонларга қолдирамиз...

Нодира РОМАНОВА,
Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети талабаси

Диққат, янги рукн: ЁШЛАР ЁШЛАР ҲАҚИДА

Кун иссиқ пайтида салқингина метрода юришга нима етсин, манзилга тез етиб борасиз, бекатда ҳам кўп кутиб турмайсиз. Метро бекатларининг ўзига хос кўрки, чиройи ҳам кўзни қувнатаяди.

Аммо метрода ҳам дилни хира қилдиган, айрим йўловчиларнинг ўзини тутиши билан боғлиқ ҳолатлар ҳам учраб туради-ки, бу ҳолатдан таассуф чекишдан бошқа иложингиз йўқ.

...Метро вагониди кетарканман, вагон тирбанд бўлмаса ҳам унинг эшигиди туриб олган тўрт-беш нафар йигитларга кўзим тушди. Улар бир-бирига таниш эмас чоғи, шунчаки эшик олдида туриб олишган, холос. Бирортаси йўловчиларнинг кириб-чиқишига ҳалақит бераётганига парво ҳам қилмайди. Гўё "мен сизларга қараётганим йўқ, менга ҳам қараманглар", дегандай вагон ички тескари ўтирилиб туришарди. Биласиз, метро вагонининг ҳар бир эшиги икки табақали, яъни анчагина катта бўлади. "Эшикбон"лар ўзлари тушадиган бекатга ҳали-бери етиб келмаса ҳам эшикни футбол майдонидидаги дарвозабонга ўхшаб тўсиб олишига ҳайрон қолади киши. Ҳарқалай, бу мен учратган биринчи ҳолат эмас. Ичкари томонга озгина силжи қўйиб нахотки қийин бўлса?! Ахир улардан "тушмасангиз, нега эшикнинг олдида туриб олдингиз?" деб сўрадим. Мендай "бетгачонар"дан жажли чиққанлиги юз-кўзидан сезилганча бир қарашди-ю, жавоб бермай кўя қолишди.

Яна бир гал шундай ҳолатни кузатдим. Икки табақали эшикдан бирини нақд қоплаб турган ёш "дарвозабон" ҳар бекатда йўловчиларга қилиб-билмай ҳалақит бе-

раётгани сезилиб турарди. Кимдир сал туртиниб, кимдир бепарво, яна кимдир истехзо билан бир қараганча вагондан тушарди. Шунда ёши каттароқ йўловчи "эшикдан нарида турсангиз бўлмайди?" деди. "Ана, эшик кенг-ку", деди шартта ўша тенгдошимиз ва эшикнинг очик қисмини кўрсатди.

Ажабо, унда нега икки табақали эшик қўйилган? Ҳар ҳолда биттаси кимдир тўсиб туриши учун ўрнатилмаган бўлса керак, дейсан киши беихтиёр.

— Метро жамоат транспорти ҳисобланади. Баъзи тенгдошларимиз атрофда бошқа одамлар ҳам борлигини гўё унутиб қўяди. Аслида, улар ҳам транспортда юриш маданиятини билишади, аммо амал қилишмайди. Ўзини билмагандек тутишади, — дейди Ўзбе-

Метро вагонидида "дарвозабон"лар

йўловчилар сизгиши, манзилига етиб олиши мумкин. Баъзи йигитлар шу ўриндиқда давдасини тик тутиб ўтиришга ҳам эринадилар шекилли. Аслида бунини айтишнинг ўзи ноқулай, яъни айрим йигитлар ўриндиқда ярим ётган каби тиззасини чала букканча оёғини ўртага узатишдан тийилишмайди. Унинг рўпарасида онаси тенги аёл ўтирган бўлиши мумкин. Афсуски, ўзини йигитлириб олишга уларнинг фаросати етмайди. Хуллас, вагон ичиди бир-икки шунақа "қўлангаси майдон" йигитлар ҳам учраб туради.

Метро бекатлари ичиди кўплаб реклама лавҳаларига кўзимиз тушади. Улар орасида "Вагон эшикларини тўсиб турманг. Йўловчиларга ҳалақит берманг" мазмунини тарғибот лавҳалари илиб қўйилса, айни муддао бўлар эди. Начора, айрим ёшларга жамоат жойида ўзини тутиш, одоб қоидалари оила даврасида ўргатилмагач, бошқалар ана шундай ортиқча оворагарчилик билан банд бўлишга тўғри келади.

Оила даврасида ота-оналар, хонадоннинг тарбияга масъул ҳар бир аъзоси фарзандларига йўловчи одоби хусусида ҳам тушунтириб туришса, нур устига аъло нур бўлар эди.

Сиз нима дейсиз, азиз тенгдошлар?

Робия АБДУХОЛИҚОВА,
Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети талабаси

Давоми.
Бошланғич 1-бетда

Мактубда келтирилган ахволни ўрганиш учун йўлга чиқдик. Ҳақиқатан ҳам, "Гулшан" боғи дарвозасига қўлф осиб қолган. Кираверишдаги аркнинг мармар плиталари синиб, кўча бошлабди. Боғ ичида кўп йиллик дарахтлар — дуб, қарағай, чинор, арча ва бошқа дарахтлар қад ростлаган. Атроф соя-салқин, оромгоҳни эслатади. Лекин шундай жойдан фойдаланилмай турганидан хайрон бўлдик. Ич-карига бир амаллаб кирдик. Диаметр 20 сантиметр ва ундан

ортик 30 га яқин дарахтлар кесилибди. Уйин қурилмалари ва замонавий аттракционлардан қолган жойлар ташландик ҳолга келибди.

Пойтахтимиздаги шундай боғнинг қаровсиз ахволга тушиб қолганига ичимиз ачиди. Бунинг сабабини билиш учун Шукр Бурхоннов номлидаги МФЙ раиси Собир Холиқов билан учрашдик.

— Маҳалламизда 1 минг 234 хонадон бўлиб, ҳар бир хонадонда икки нафардан бола бўлса, бу икки мингтадан зиёд болажонлар бор дегани. Бундан ташқари, маҳалламизда 700 нафар фахрийларимиз, отахону онахонларимиз умргузаронлик қилишади. Илгари боғимиз соя-салқин жой бўлиб, ўтирадиган ўриндиқлар, оталар чойхонаси, электр тармоқсиз ишлайдиган аргимчоқлар, турли қурилмалар бўларди, — дейди маҳалла раиси. — Невараларимиз билан чиқиб, салқинлаб, хордиқ чиқариб, дам олардик. 2017 йилда бир неча замонавий аттракционлар ўрнатилди. Буни кўриб, ҳаммамиз хурсанд бўлдик. Невара-чевараларимизни айтмай-сизми? Аммо бу хурсандчили-

“Гулшан” боғининг қулфи қачон очилади?

гимиз узокқа бормади. Аттракцион бир йил ишлаган, 2018 йили ускуналарни демонтаж қилиб, кўчириб кетишди. Натижада 40-50 йил аттракционсиз фаолият юритган боғ ташландик жойга айланди. Оталар чойхонаси ҳам сотилиб кетди. Ҳозир бу чойхона ҳам фаолият кўрсатмайди.

Бирин-кетин идорага маҳалла фаоллари йиғила бошлади. Аҳоли билан суҳбатлашар эканмиз, маҳалла фаолларининг мурожаатларига турли идоралардан келган жавоб хатларини ҳам varaқладик. Мана, улардан бири:

“Муҳтарам С.Холиқов! Сизнинг 2019 йил 1 февралдаги “Халқ сўзи” газетаси тахририятига юборган мурожаатингизда кўтарган долзарб муаммолар борасида берган қимматли маслаҳатларингиз туман ҳокимлиги томонидан келгусида ижро этиш учун маълумот сифатида қабул қилинди.

Туман ҳокимининг ўринбосари
Ф. Ҳошимов.
2019 йил, 14 февраль”.

Яна бир жавоб хатига эътибор қаратинг:
“Фуқаро Л.И. Денисенко!

Сизнинг хатингизга жавоб тарзида шунинг маълум қилмазмики, куз-қиш мавсумида парк фаолият юритмайди. Негаки, йилнинг бу пайтида ҳаво совуқ бўлиб, паркларга одамлар келиши камаяди. Шу сабабли бу парк ҳам ҳозирча ёпиқ.

Туман ҳокими Ш.Т.Иргашев.
2019 йил, 15 февраль”.

Мана, сизга туман раҳбарларининг маҳалла фаоллари мурожаатига эътибори. Энг қизиғи, куз-қиш мавсуми, ҳатто баҳор ҳам ўтиб, ёз кириб келди-ю боғ дарвозаси ҳамон қулф!!

Кейинги суҳбатдошимиз маҳалла фаоли Сайёра Абдуҷамилова бўлди.

— Шу маҳаллага келин бўлиб тушганман — дейди у. — Худода шукр. 11 нафар неварам, 15 нафар чевараларим бор. Улардан уч нафари мен билан яшайди. Агар уйга меҳмон — неварачевараларим келиб қолса, уйимиз тўлиб, боғчага айланади. Бундан уч-тўрт йил олдин боғча чиқиб, бемалол дам олардик. Ҳозир-чи? Машиналар кўплигидан кўчага чиққани кўркамиз. Яна бир гап. Қайнотам Абдуҷамил ота Матқоби-

лов раис бўлган. “Гулшан” боғи шу киши раҳбарлигида яратилган. Ҳозир ўша даврда экилган дарахтлар кесиб кетилмоқда. Бундай эътиборсизликнинг чеки борми?

Ҳақиқатан ҳам, “Гулшан” боғи бундан 40-50 йиллар олдин Ўзбекистон халқ артистлари Ҳалима Носирова, Мукаррама Турғунбоева, Коммуна Исмоилова, Раззоқ Ҳамроев, Зикир Муҳаммаджонов, шоирлар Асқад Мухтор, Шукрулло, Ҳамид Ғулом, Абдулла Орипов, Эркин Воҳидовлар билан учрашувлар ўтказиладиган гўзал маскан бўлган. Наврўз сайллари бўлиб ўтган. Энди эса боғ харобага айланган. Шу ерда яшайдиган одамларнинг айтишича, 2017 йилда боғқа ўрнатилган аттракцион қурилмалари носозлигидан ҳар хил товушлар чиқариб

атрофда яшовчиларнинг, корхоналарда ишловчиларнинг, сиҳаттоҳларда даволанувчиларнинг асабига теккан. Кейинчалик боғ ҳам ёпилган. Шундай экан, боғдан аттракционни олиб ташлаб, ундан олдинги ҳолатдаги боғ сифатида фойдаланса бўларди-ку!

— Сизлар келаяписизлар, фикрларимизни, озуларимизни, истакларимизни сўрайсизлар, муаммоларимизни ўрганиб кетаяписизлар, — дея суҳбатимизга қўшилди шифокор Мурод Азизов. — Лекин раҳбариятга буларни қандай етказасизлар, билмадим. Бир вақтлар

боғимиз гавжум ва файзли эди. Касбим шифокор. Маҳалламиз худудидаги 1-сон марказий клиник шифохонасида ҳар йили бир марта даволанаман. Шифохонага яқин бўлгани учун боғдан чиқайтган шовқин-суронлар, замонавий аттракциондан чиқайтган асаббўзар товушлар даволаниш истагида келганларга таъсир қилмай қолмасди. Шунинг учун биз боғимизнинг аввалги ҳолатдагидек, аттракционсиз бўлишини, экибоғга айлантирилишини истаймиз. Унга Ўзбекистон халқ артисти Шукр Бурхоннов номи берилса яхши бўларди, атрофдаги барча темир панжаралар олиб ташланса, сайилгоҳга одамлар бемалол кириб чиқа олса, оталар чойхонаси яна отахонларга қайтариб берилса, унинг атрофига коммунал хиз-

матлари тўлайдиган шохобчалар, китоб дўконлари қўйилса, мақсадга мувофиқ бўлар эди. Мана, бизнинг муаммоларимиз. Биз раҳбарларимиздан ҳеч нарсасураётганимиз йўқ. Борини сақлаб қолиб, келажак авлодга етказайлик деяпмиз, холос.

Алишер Навоий, Нодирабегим номлидаги МФЙлар раислари ва бошқа маҳаллалар аҳли билан суҳбатлашганда, уларнинг аксари бу маскан экобоғ бўлса, дея истак бидиришди. Шундай экан, бу таклифларга Тошкент шаҳар Маданият бош бошқармаси раҳбарлари, Мирзо Улуғбек тумани ҳокимининг амалий жавоблари қандай бўлар экан? Буни вақт кўрсатади.

Даврон АҲМЕДОВ,
журналист

АКЦИЯ!

11 ИЮНЬ – ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ, ВИЛОЯТ МАРКАЗЛАРИДАГИ КЎП ТАРМОҚЛИ БОЛАЛАР ШИФОХОНАЛАРИ ҲАМДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ РЕСПУБЛИКА ҚОН ҚУЙИШ МАРКАЗИДА ЎТҚАЗИЛАДИГАН БЕГАРАЗ ДОНОРЛИК АКЦИЯСИГА БАРЧА КЎНГИЛЛИЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТАМИЗ!

Маълумот учун:

71 288-42-08 (117);

adolat_info@mail.ru

t.me/adolat_uz

fb.com/sdp.adolat/

ins/adolat_sdp/

Акция 11 июнь кунин соат 09:00 - 17:00 гача давом этади

УНУТМАНГ! Сизнинг қонингиз бемор болалар саломатлигининг гаровидир.

Барча юртдошларимизни “Бор меҳримиз сенга, болажон!” бегараз донорлик акциясига таклиф этамиз

Қўлаб талаб ва истакларга биноан Ўзбекистон “Адолат” СДП бегараз донорлик акциясини давом эттиради.

1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунини муносабати билан 11 июнь кунин 9:00-17:00 га қадар Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар марказларидаги кўп тармоқли болалар шифохоналарида ҳамда Тошкент шаҳридаги Республика қон қуйиш марказида бегараз донорлик акцияси ўтказилади.

“Бор меҳримиз сенга, болажон!” шиори остида ўтказилаётган маъмур тадбирдан қўзланган мақсад тиббий-ижтимоий кўмакка муҳтож фуқароларни қўлаб-қувватлаш, инсонларни кўнгилли равишда қон топиширишга чақириш орқали беморларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, жамиятда инсонпарварлик ва меҳр-оқибат ғояларини кенг тарғиб қилишга қаратилган.

Эслатиб ўтаемиз:

2018 йил 1 июнь ҳамда 3-6 декабрь кунлари Ўзбекистон “Адолат” СДПнинг “Бор меҳримиз сенга, болажон!” шиори остида барча ҳудудларда бегараз донорлик акцияси бўлиб ўтган эди.

Натижада:

- Акцияда республикамиз бўйича 1498 нафар хайрихоҳ иштирок этди;
- Улардан 398 000 грамм қон тўпланди;
- Ушбу тўпланган қон юзлаб болажонларимизга мадад бўлди.

Донорлик тартиби бўйича эслатма:

1. 18 ёшдан 60 ёшгача бўлган фуқаролар фуқаролик паспорти билан иштирок этиши;
2. Қон топиширишдан бир кун аввал аччиқ, шўр маҳсулотлар, спиртли ва газли яхна ичимликлар истеъмол қилмаслиги;
3. Донор бўладиган кун эрталабки нонуштада туҳум, ёғ ва сут истеъмол қилмаслиги;
4. Донор сўнгги 6 ой ичида чет элда бўлмаган бўлиши лозим.
5. Сарик (гепатит) касаллигига чалинмаганлиги ва “D” рўйхатда турмаслиги таълиқ этилади.

Қўшимча маълумот учун: Sayim: www.adolat.uz

Телефонлар: (71) 288 46 54 (ички: 117, 116)

Мобиль: +99893 394 67 60

Электрон манзил: adolat_info@mail.ru

fb.com/sdp.adolat/

t.me/adolat_uz

instagram.com/adolat_sdp

twitter.com/AdolatSDP

Ўзбекистон “Адолат” социал-демократик партияси Марказий аппарати маъмурий биносини жорий таъмирлаш учун тендер эълон қилади.
Манзил: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани
Шарқ тонги кўчаси 23-уй.

Мурожаат учун телефонлар:
(97) 464-55-72 (90) 353-84-25

“ҲАР БИР БОЛАГА МЕҲР-МУРУВВАТ!” ОЙЛИГИДА ФАОЛ ИШТИРОК ЭТИНГ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 19 март кунин ёшларга эътиборни кучайтириш, ёш авлоднинг маданият, санъат, жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиши, уларда ахборот технологияларидан тўғри фойдаланиш кўникмасини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб қилиш, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш масалаларига бағишланган видеоселектор йиғилишидаги белгиланган вазифалар доирасида Ўзбекистон “Адолат” СДП томонидан “Ҳар бир болага меҳр-мурувват!” ойлиги ўтказилади.

Болалар иштирокида турли кўнгилочар тадбирлар ташкил этиш орқали уларга меҳр-мурувват кўрсатиш, юртимиз фарзандларини она Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, улар орасидан иқтидорли ёшларни аниқлаш ва қўлаб-қувватлаш маъмур ойлиқни ўтказишдан қўзланган асосий мақсад ҳисобланади. Айниқса, бемор болаларга алоҳида эътибор қаратилиб, уларга саховат кўрсатилади, Ушбу ойлик доирасида партиянинг Сиёсий Кенгаши

Марказий аппарати, ҳудудий кенгашлари, “Аёллар қаноти” ва “Ёш адолатчилар” қаноти, партия ташкилотлари қошидаги “Истеъдод” клуби аъзолари, олий ва ўрта махсус таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари, талабалар, кенг жамоатчиликни жалб қилган ҳолда Донорлик акциясини ўтказиш режалаштирилган.

Шунингдек, ойлик доирасида Президентимизнинг 5 та муҳим ташаббуси бўйича ўтказиладиган кўрик-танловлар, давра суҳбатлари, учрашувлар, викториналар, маданий-маърифий тадбирлар, спорт мусобақалари, веломарафон, меҳнат ярмаркалари, маҳорат дарслари (мастер-класс) сингари туркум тадбирларга таниқли шоир ва ёзувчилар, санъат ва маданият ходимлари, таниқли спортчилар, олимларни кенг жалб этиш кўзда тутилган.

Барча юртдошларимизни болаларимизга бахт улаштишга қаратилган маъмур ойлиқда фаол иштирок этишга чорлаб қоламиз.

Ўзбекистон “Адолат” СДП
Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати

Юртдошларимизни Республика маданият муассасалари фаолиятини ташкил этиш илмий-методик маркази, Ўзбекистон “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Маданият вазирлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ҳамда “Туркистон” санъат саройи ҳамкорлигида ўтказилаётган I халқаро бахшлар фестивали ғойиблари ва совриндорла-

ри ҳамда эстрада хонандаларининг “Сени мадҳ этаман, Ўзбекистоним!” деб номланган гаала концертга таклиф этамиз.

Концерт 2019 йил 8 июнь кунин “Туркистон” санъат саройида соат 19:00 да бошланади.

Мурожаат учун телефонлар:
+97 433-18-48; +94 451-00-30

МУАССИС:

Ўзбекистон “Адолат” СДП
Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Исроом ҲАМРОЕВ

Тахрир хайъати:

Наримон УМАРОВ

Муҳаммад АЛИ

Гавҳар АЛИМОВА

Муҳаррам ДАДАХОДЖАЕВА

Қодир ЖЎРАЕВ

Тошпўлат МАТИБАЕВ

Талъат МУРОДОВ

Абдуқаюм РАҲМОНОВ

Собир ТУСУНОВ

Алишер ШОДМОНОВ

Шухрат ЯКУБОВ

Бўлимлар:

Партия турмуши ва парламент фаолияти бўлими — 71 288-46-54 (149); Котибият — 71 288-42-14 (144); Ахборот, ҳуқуқ ва халқаро бўлими — 71 288-42-12 (144); Қабулхона — 71 288-42-12 (141) факс; Реклама бўлими — 71 288-42-14 (144); 90 900-72-15

Набатчи муҳаррир — Саодат Раҳимова

Набатчи — Бобиржон Тунгатов

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми — 4 босма табак. Офсет усулида босилган. Буюртма (— 500.

1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

Тахририят манзили: 100043

Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, “Шарқ тонги” кўчаси, 23-уй.

Адади — 3324

Босишга топириш вақти — 22.30

Босишга топирилади — 23.30

Баҳорини келишидан нарҳи

Тахририятга келган қўғамалар таърифи билан ва муаллифга қайтарилмайди.

Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас.

Газетанинг сўзаси берилиши учун оубуни расмийлаштирган таъкилот жавобгар.

НАШР

КЎРСАТКИЧИ: 100

ISSN 2073-5217

4772041521004

1 2 4 5 6